

**HERNING
ER
LOKAL
KLIMAHANDLING**

OPFØLGNING PÅ KLIMAPLAN FOR HERNING KOMMUNE

NR. 1, EFTERÅRET 2023

herning.dk/klimaplan

INDHOLD

Indholdsfortegnelse

Opfølgning på Herning Kommunes klimaplan	side 3
Nationale tiltag	side 4
Klimaplanens indsatsområder	side 5
Vurdering af det første års arbejde med klimaplanen	side 6-7
Klimaplanens merværdier	side 8
Landbrug og arealanvendelse 	side 10-16
Energi 	side 18-25
Transport og mobilitet 	side 27-34
Genbrug og affald 	side 36-39
Bæredygtig levevis 	side 41-49
Virksomhedernes grønne omstilling 	side 51-60
Herning Kommune som virksomhed 	side 62-63
Klimatilpasning 	side 65-74
Overblik over forslag til tilretning og nye indsatser	side 75
Klimaregnskab for 2020	side 76-77

OPFØLGNING PÅ HERNING KOMMUNES KLIMAPLAN

Første opfølgning på klimaplanen

Herning Kommunes første klimaplan blev udarbejdet som en del af DK2020 partnerskabet. Planen blev godkendt af Herning Byråd i oktober 2022 og efterfølgende godkendt af C40 og CONCITO for at leve op til internationale standarder for klimaplanlægning for byer og geografiske områder.

Som en del af DK2020 certificeringen er der krav om, at der løbende skal følges op på fremdriften i klimaplanerne. Herning Byråd har besluttet at følge op årligt.

Opfølgningen skal både sikre fokus og fremdrift af planen og målopfyldelse samt rette fokus mod nye muligheder og indsatser, som kan bringe Herning Kommune tættere på de vedtagne mål for CO₂-reduktion og klimatilpasning.

Målene for Herning Kommunes klimaplan

2025

50-54% reduktion af drivhusgasser

2030

70% reduktion af drivhusgasser
55-65% reduktion indenfor skov- og landbrugssektoren

Sikre en klimarobust kommune i fremtiden til glæde for kommunens borgere, virksomheder og miljø.

2050

Klimaneutral Kommune

Sikre en klimarobust kommune i fremtiden til glæde for kommunens borgere, virksomheder og miljø.

Hvert andet år skal der udarbejdes nyt klimaregnskab. Første gang i 2024. Der er således ikke udarbejdet nyt klimaregnskab i år. Klimaplanen skal gennem en fuld revision hvert fjerde år.

Klimaplanen blev udarbejdet på baggrund af klimaregnskabet for 2018. Medtaget i denne opfølgning er klimaregnskab for 2020. Dette er tal fra før planens vedtagelse, og de kan således ikke ses i sammenhæng med indsatser og aktiviteter gennemført siden planens vedtagelse i 2022. Klimaregnskab 2020 er medtaget for at give indblik i de seneste tal for kommunens samlede udledning.

Som en del af opfølgningen er der opstillet forslag til nye indsatser samt tilretning af eksisterende indsatser.

Opfølgningen behandles først i Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget samt Byplan- og Bosætningsudvalget. Derefter behandles den i Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget inden endelig behandling i Herning Byråd. Herefter offentliggøres opfølgningen.

NATIONALE TILTAG

Klimaalliancen

Realdania, KL og Regionerne har indgået et 5-årigt partnerskab, "Klimaalliancen" med det formål at støtte op om implementeringen af kommunernes klimaplaner. Både for at sikre at der sættes handling bag ambitionerne og for at sikre arbejdets internationale standard.

Organiseringen af Klimaalliancen tager udgangspunkt i den decentrale forankring, som parterne i fællesskab har opbygget gennem DK2020. Det regionale sekretariat, der har givet sparring til kommunerne i udarbejdelsen af klimahandlingsplanerne og sikret netværk og samarbejder mellem kommunerne videreføres under overskriften KlimaMidt.

Klimaalliancen er bygget op omkring KL's fem politiske Kommunekontakttråd (KKR) og regionsrådene. CONCITO og C40 er tilknyttet klimaalliancen som videnspartnere og skal levere klimafaglig sparring.

Klimaalliancen vil igangsætte en række udviklingsspor, samt skabe en fælles ramme om kommunernes implementering og evaluering af klimaplanerne. Eksempelvis forventes det, at et monitoreringsværktøj, der kan være beslutningsunderstøttende for kommunerne, er klar i løbet af 2024.

Udvikling af EU-projekt (LIFE ACT)

Som en del af understøttelsen af implementeringen af klimaplanerne er regionerne, Kommunernes Landsforening og Danske Regioner i gang med at formulere en fælles EU-ansøgning sammen med kommunerne.

Formålet med projektet er en accelereret nationalt dækkende implementering af kommunernes klimaplaner. Projektets tre delmål handler om hurtigere og bedre implementering, bedre governance-strukturer og opkvalificering af kommunalt ansatte samt at komplekse klimahandlinger takles i tværgående partnerskaber. Der er mulighed for knap 60% EU-medfinansiering til implementering af udvalgte indsatser.

Pt. deltager Herning Kommune i uforpligtende møder og kommer med input til ansøgningen. I januar 2024 skal der tages endeligt stilling til en eventuel deltagelse i projektet. Hvis projektet godkendes vil det starte 1. januar 2025.

Ny national CO2-beregner

I dag er der to metoder som anvendes til at beregne kommunernes klimaregnskaber. Det skal fremadrettet ensrettes, så metoderne bag alle kommunernes klimaregnskaber er de samme og dermed kan sammenlignes.

Det betyder, at Herning Kommune på et tidspunkt kommer til at overgå til nye beregningsmetoder, hvorved der bl.a. vil komme justeringer ift. eksisterende udledningstal.

KLIMAPLANENS INDSATSOMRÅDER

For at opnå Herning Kommunes reduktionsmål på 50% CO₂-reduktion i 2025, 70% CO₂-reduktion i 2030 og klimaneutralitet senest i 2050 er der i klimaplanen opstillet syv indsatsområder, som indeholder en række mål og indsatser. I denne opfølgning afrapporteres på alle igangsatte reduktionsindsatser.

Klimaplanens mål og indsatser for reduktion er baseret på:

- Nyeste opdaterede vidensgrundlag i form af klima- og energiregnskab for Herning Kommune, baseret på tal fra 2018
- Kommunale prioriteringer og styrkepositioner
- Forslag og input fra borgere og aktører

7 INDSATSOMRÅDER FOR REDUKTION AF DRIVHUSGASSER		
Landbrug og arealanvendelse		3 delmål og 9 indsatser
Transport og mobilitet		3 delmål og 10 indsatser
Energi		2 delmål og 11 indsatser
Genbrug og affald		2 delmål og 6 indsatser
Bæredygtig levevis		3 delmål og 11 indsatser
Virksomheders grønne omstilling		3 delmål og 14 indsatser
Herning Kommune som virksomhed		2 delmål og 2 indsatser

Målet for klimatilpasningsindsatsen er at sikre en klimarobust kommune i fremtiden til glæde og gavn for kommunens borgere, virksomheder og miljø. Med klimarobust menes, at Herning Kommune forbliver en attraktiv og bæredygtig kommune, hvor klimatilpasningsindsatsen står højt på dagsordenen. En kommune som beskytter kommunens natur- og samfundsmæssige værdier og gennemfører tilpasning til ændrede klimaforhold som en fælles indsats med borgere og erhverv i centrum.

For at opnå klimatilpasningsmålet er der i klimaplanen opstillet fire indsatsområder, som indeholder en række mål og indsatser. I denne opfølgning afrapporteres på alle igangsatte klimatilpasningsindsatser.

Mål og indsatser for klimatilpasning er baseret på:

- DMI's KlimaAtlas for Herning Kommune
- Nyt oversvømmelses- og risikokort fra 2022
- Kendt viden og erfaringer fra det daglige arbejde med klimatilpasning

FIRE INDSATSOMRÅDER FOR KLIMATILPASNING		
Vand		5 delmål og 12 indsatser
Tørke		3 delmål og 3 indsatser
Hede		2 delmål og 2 indsatser
Vind		2 delmål og 2 indsatser

VURDERING AF DET FØRSTE ÅRS ARBEJDE MED KLIMAPLANEN

Overordnet set går det godt med implementeringen af klimaplanen. Der er aktiviteter i gang under alle klimaplanens indsatsområder både ift. reduktion og tilpasning. I alt er 67 ud af klimaplanens 83 indsatser i gang.

Der er stor forskel på indsatserne, både ift. kompleksitet, varighed, antal samarbejdspartnere og afhængighed af lovgivning, frivillig deltagelse af borgere og virksomheder m.v. Nogle indsatser var i gang inden klimaplanens vedtagelse, mens andre først er startet op i 2023.

Derfor er der også stor forskel på, hvor langt vi er kommet med de enkelte indsatser.

Vigtige indsatser indenfor energi, som *Opstilling af Vindmøller og solceller* forløber som planlagt og politisk besluttet, samtidig med at nye opgaver løses ift. statslige udpegninger. På varmeområdet er *Udbygningen af fjernvarmeforsynede områder* gået bedre end forventet.

For at styrke det langsigtede, strategiske og helhedsorienterede arbejde med at nå målet om en fossilfri energi- og varmeforsyning, baseret på 100% vedvarende energi opstartes arbejdet med en *strategisk energi- og varmeplan*.

Indenfor Landbrug og arealanvendelse er vi godt i gang med en række potentielle *lavbunds- og klima-lavbundsprojekter*, og der bliver arbejdet på at finde nye områder. Projekterne er på meget forskellige stadier; nogle er lige startet op og andre er langt i processen. I sidste ende er realiseringen afhængig af frivillige aftaler med lodsejere. Blandt de igangsatte klima-lavbundsprojekter har især Gullestrup Enge stort potentiale for at skabe merværdi i form af styrket biodiversitet, rekreative værdier og sundhed.

Både nationalt og i vores lokale klimapartnerskab med landboorganisationerne og Ikast-Brande Kommune, er der også stort fokus på udtagning af lavbundsjord og hvordan det kan gøres hurtigere og med højere succesrate.

Indsatsen *Øget skovrejsning* er udfordret ift. fremdriften og dermed opnåelse af de opstillede mål. Der er rejst ganske få hektar skov det seneste år, og der er udfordringer, som skal løses ift. indkomne ansøgninger om privat skovrejsning. Vi er i dialog om tilpasning af projekter, som forhåbentlig kan føre til realisering af nogle af ansøgningerne. Der er også udpeget egnede områder til kommunal skovrejsning.

Indenfor landbrugssektoren er klimapartnerskabet et vigtigt fundament for det lokale samarbejde og lokale indsatser. Opnåelse af reduktionsmålene for landbrugssektoren er i høj grad afhængig af national lovgivning, herunder bl.a. støtteordninger og udformning af en kommende CO₂-afgift på landbruget.

VURDERING AF DET FØRSTE ÅRS ARBEJDE MED KLIMAPLANEN

Partnerskaber og samarbejde er generelt nøglen til at lykkes med implementering af klimaplanen. Der er både nye og eksisterende samarbejder og dialog i gang indenfor eksempelvis tekstil, brintteknologi, transport, turisme og energi, og der opstår hele tiden nye muligheder, som gribes. Et nyt samarbejde er eksempelvis sat i gang med transportsektoren ift. omstilling af den tunge transport.

Herning Kommune har allerede nået 57% i genanvendelse af husholdningsaffald, hvilket er mere end målet for 2025, og der arbejdes med et nyt projekt med fokus på nyttiggørelse af tekstilaffald.

Vi har også fokus på vores borgere og på at opbygge viden og motivation til at kunne træffe klimavenlige valg ift. eget liv. Over 20 arrangementer og forløb er afholdt i 2023, rettet mod både børn, unge og voksne. Mange temaer har været i fokus; alt fra eksempelvis affaldssortering, transportvaner og opvarmning af boligen til madvaner, fælleshaver og uddannelse af unge verdensmåls-ambassadører.

I arbejdet med klimatilpasning har der primært været fokus på den fremadrettede klimarobuste planlægning og dermed at sikre eksisterende og kommende bolig- og erhvervsområder mod oversvømmelser. Tørkeperioden i 2023 gjorde det også ekstra aktuelt at tage hul på arbejdet med en *beredskabsplan for vandindvinding* i tørkeperioder. Derudover er der igangsat en række konkrete aktiviteter og projekter, eksempelvis vedr. Tyvkær Bæk, og der ses frem mod opstart på udarbejdelse af en *Ny klimatilpasningsplan* i 2024.

Vi er undervejs blevet klogere på både opgaver, udfordringer og muligheder. Derfor er der også forslag om en række tilretninger af eksisterende indsatser i klimaplanen og forslag til nye indsatser, som skal bringe os tættere på at nå målene om 70% reduktion af CO₂ i 2030 samt klimarobusthed og klimaneutralitet i 2050.

KLIMAPLANENS MERVÆRDIER

Merværdier

I klimaplanen er der fokus på at opnå en række merværdier. På den måde kan klimaindsatsen også være med til at styrke rammerne for det gode liv, for naturen og for Herning Kommune som dynamisk erhvervskommune.

Nedenfor er kort angivet en række eksempler på merværdier i de indsatser, der arbejdes med:

Planlægning for opstilling af vindmøller og solceller / Energi

Ved opstilling af vedvarende energiprojekter frigives midler til eksempelvis ny beplantning og stier, som aftales med lokalområderne. Derved kan vedvarende energiprojekter også være med til at styrke biodiversitet og rekreative værdier.

Generelt er alle indsatser, der handler om udfasning af gas- og oliefyr, både hos varmekværke og borgere, med til at mindske luftforurening og dermed styrke sundheden.

Udtagning af lavbundsjord - Gullestrup Enge

Her undersøges mulighed for at gennemføre et klima-lavbundsprojekt, hvor der også er fokus på klimatilpasning, biodiversitet, drikkevandsinteresser og styrkelse af de rekreative værdier i området.

Fremme forhold for cyklister, gående og kollektiv transport + fremme delebilisme og delecyclisme

Der igangsættes bl.a. projekter og aktiviteter, der skal få flere til at cykle og få flere til at cykle mere, hvilket også har en effekt på sundhed – både ved at mindske luftforurening og ved øget bevægelse.

BÆREDYGTIGHED: Vi vil styrke den bredere bæredygtige udvikling ved at arbejde helhedsorienteret og langsigtet på tværs af kommune, virksomheder, uddannelsesinstitutioner og borgere.

VÆKST OG ARBEJDSPLADSER: Vi vil styrke vækst og arbejdspladser ved at have et udviklingsorienteret fokus på den grønne omstilling.

BIODIVERSITET: Vi vil indtænke og i størst muligt omfang tilgodese hensynet til biodiversitet, således at den øges frem mod 2050.

REKREATIVE VÆRDIER: Vi vil indtænke og styrke varieret natur og landskaber med plads til udvikling og oplevelser.

SUNDHED: Vi vil sikre, at klimatiltag bidrager til at fremme sundhed og trivsel for kommunens borgere.

LIGHED: Vi vil fremme lighed, lige adgang og muligheder.

Bæredygtig levevis

Indsatsområdet Bæredygtig levevis arbejder med stort set alle merværdierne med en række forskellige temaer i bl.a. verdensmålscaféer og arrangementer; eksempelvis fokus på sundhedsgevinsterne ved en mere plantebaseret kost, arrangement om energibesparelser sammen med "Plads Til Forskel", bogsalg af brugte bøger, skoleforløb om FN's verdensmål samt World Clean-up Day.

Grønne forretningsplaner / Virksomhedernes grønne omstilling

Grønne forretningsplaner er både med til at styrke virksomhedernes omstilling og konkurrenceevne. Dermed er de også med til at styrke sandsynligheden for vækst og skabelse af nye lokale arbejdspladser.

Generelt er indsatsområdet Virksomhedernes grønne omstilling med bl.a. fokus på styrkepositioner indenfor tekstil (Tekstil: fra affald til ressource) og brint med til at styrke både den grønne omstilling samt skabe et fundament for lokal vækst og arbejdspladser.

På hver side i opfølgningen er der en lille grøn cirkel, som markerer, hvilke merværdier der arbejdes med i den eller de indsatser, der er beskrevet på siden.

VORES MÅL FOR REDUKTION

- ✓ 2030: 55-65 % reduktion af landbrugets udledning af drivhusgasser
- ✓ 2050: Yderligere reduktioner, klimaneutral kommune

VORES VEJ MOD MÅLET

- ✓ Et mere klima- og miljøvenligt landbrug, der er økonomisk bæredygtigt
- ✓ Klimavenlig arealanvendelse der balancerer hensyn til landbrug, natur, biodiversitet, rekreative interesser og energiformål
- ✓ Fokus på at anvende innovation, nytænkning og forskning til at sikre en fortsat udvikling af landbruget

LANDBRUG OG AREALANVENDELSE

LANDBRUG OG AREALANVENDELSE

IGANGSATTE INDSATSER

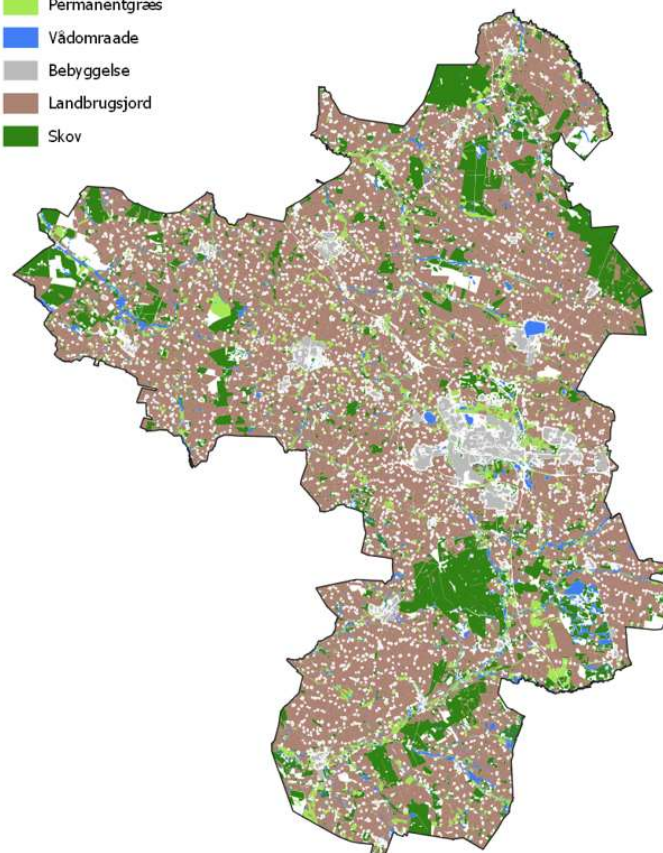
- Partnerskab
- Større biogasproduktion
- Styrket dialog på bedriftsniveau om grønne forretningsplaner
- Strategi for arealanvendelse
- Øget skovrejsning
- Udtagning af kulstofrige lavbundsjord
- Biokul som metode til binding af CO₂

IKKE IGANGSATTE INDSATSER

- Jordfordeling
- Jordpulje til strategisk opkøb af jord og/eller jordfordeling

Arealanvendelse

- Permanentgræs
- Vådomraade
- Bebyggelse
- Landbrugsjord
- Skov

LANDBRUG OG AREALANVENDELSE

Partnerskaber

Der er indgået et klimapartnerskab med Ikast-Brande Kommune, Herning-Ikast Landboforening og Familielandbruget VEST-Jylland. Det er vigtigt, at partnerskabet kommer godt i gang, idet det er et vigtigt fundament for et fælles samarbejde om den nødvendige omstilling af landbrugssektoren. Første møde i partnerskabet blev afholdt i august 2023. På mødet var der mange gode drøftelser om fælles interesseområder samt det fremadrettede samarbejde. Klimapartnerskabet besluttede at starte med at rette fokus mod:

Fælles inspirationsmøde

Der skal afholdes et inspirationsmøde for landbruget. Partnerskabet inviterer i fællesskab for at markere det nye og styrkede samarbejde. På mødet vil der være en række inspirationsoplæg med fokus på klima.

Udtagning af lavbundsjord

Der skal identificeres mulighed for at udtage flere arealer, herunder også mindre arealer samt hvordan processerne for udtagning kan gå hurtigere. Barrierer og muligheder skal identificeres, og der skal udarbejdes informationsmateriale, som giver overblik og indsigt i proces, finansiering, kompensationsmuligheder osv.

Demonstrationsprojekter

Her sættes i første omgang fokus på solceller (til egen drift) og biokul.

Næste møde i klimapartnerskabet afholdes i starten af december 2023.

Større biogasproduktion

Der er igangsat planlægning for et større biogasanlæg ved Haderup. Læs status under indsatsen *Planlægning for udbygning af biogasproduktion* (Energi).

Styrket dialog på bedriftsniveau om grønne forretningsplaner

I 2023 er kommunen begyndt at føre tilsyn med hyppig gylleudslusning i slagtesvinestalde (lovpligtigt siden maj 2023). Derudover pågår indkøring af dialog om kildesortering af erhvervsaffald på husdyrbrugene. Disse lovmæssige tiltag er med til at styrke den øvrige dialog om grønne forretningsplaner.

Øget kendskab til afsætningsvirksomhederne

Kommunen undersøger og forholder sig til de tiltag afsætningsvirksomhederne (eks. Arla og Danish Crown) har igangsat med henblik på at fremme grønne forretningsplaner/klimavenlige tiltag i landbrugssektoren. Disse tiltag er afsat for den øvrige dialog om klimavenlige tiltag på husdyrbrug.

Midt/vestjysk samarbejde for tilsynsmedarbejdere

Med henblik på at højne vidensdeling og fremme nye tiltag, deltager Herning Kommune i samarbejds møder for tilsynsmedarbejdere i midt- og vestjyske kommuner, hvor bl.a. styrkelse af dialogen om grønne forretningsplaner er et tema der drøftes.

LANDBRUG OG AREALANVENDELSE

Strategi for arealanvendelse

Arbejdsgrundlag

Målet med strategi for arealanvendelse er, at arealerne i Herning Kommune skal anvendes så bæredygtigt som muligt med udgangspunkt i (ønskede) funktioner samt lokale og stedbundne forudsætninger.

Arealanvendelsesstrategien koordineres med udarbejdelsen af planstrategien, der sætter retningen for den kommende kommuneplanrevision. Kommuneplanen sætter rammerne for kommunens fysiske udvikling. Udarbejdelsen af planstrategien forventes færdiggjort med udgangen af 2023 og er i høring primo 2024.

Kortlægning

De bærende temaer i strategien er identificeret og forventes at blive: Skovrejsning, energi, klima/lavbund, vand (grundvand og klima), landbrug og natur (biodiversitet og rekreative formål).

En kortlægning af nuværende status, udfordringer, muligheder, aktører samt nationale og lokale mål pågår for hvert af de bærende temaer. Kortlægningen skal blandt andet anvendes til at identificere Herning Kommunes styrkepositioner og potentialer for den fremtidige arealanvendelse.

Det forventes at arealstrategien kan:

- Være grundlag for prioritering af kommunale indsatser
- Anvise principper for arealanvendelsen (herunder multifunktionalitet)
- Give en afklaring af Herning Kommunes mulige rolle
- Pege på indsatser der skal adresseres i revision af kommuneplanen

Der undersøges i øjeblikket mulighed for deltagelse i et kommende EU-projekt, LIFE ACT, hvor der bl.a. er en indsats med fokus på strategisk arealanvendelse på tværs af kommunegrænser.

LANDBRUG OG AREALANVENDELSE

Øget Skovrejsning

Screeningsværktøj

Der er udviklet et screeningsværktøj til udpegning af arealer til kommunal skovrejsning. Værktøjet er blevet anvendt til at finde kommunalt ejede arealer, hvor skovrejsning overordnet set er mulig. Der er fundet 1.332 ha, hvor der er potentiale for skovrejsning. Af dette areal er 677 ha omfattet af lokalplaner. 119 ha er registreret som arealer, hvor skov er uønsket jf. kommuneplanen. Endelig er 234 ha registreret som kommunal byggemodning. Trækker man disse arealer fra det potentielle skovrejsningsareal, rester der 215 ha. Langt hovedparten af disse er forpagtet bort til dyrkning eller afgræsning. En sag der beskriver de bedst egnede arealer blev forelagt Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget den 23. oktober 2023. Her blev det besluttet, at der skal arbejdes videre med skovrejsning på ca. 80 ha fordelt på arealer forskellige steder i kommunen.

Skovrejsningsstrategi

Arbejdet med at færdiggøre udkast til skovrejsningsstrategi afventer strategien for arealanvendelse.

Dialogmøde om privat skovrejsning

Dialogmøde med skovrejsningsaktører med henblik på at øge privat skovrejsning er under planlægning. Det undersøges om dialogmødet vil kunne tages i regi af klimapartnerskabet og i samarbejde med Ikast-Brande Kommune.

Status på aktuelle sager om skovrejsning

Der er godkendt to ansøgninger om støtte til skovrejsning på private arealer på hhv. 1,3 ha og 2 ha.

Derudover behandler Herning kommune i øjeblikket tre større ansøgninger om privat skovrejsning på hhv. 30, 50 og knap 100 ha. Der er forskellige problemstillinger i de tre områder, som kræver projektilpasning i større eller mindre grad. I et af områderne har der været en biogasudpegning. I et andet område skal det sikres, at strengt beskyttede arter ikke påvirkes negativt og i et tredje område skal vindressourcen til eksisterende vindmøller sikres. Der er dialog med ansøgerne i alle tre sager.

Målet i klimaplanen er, at der er rejst 300 ha ny skov i 2025, 1.082 ha i 2030 og 2.885 ha inden 2050.

LANDBRUG OG AREALANVENDELSE

Udtagning af kulstofrige lavbundsjord

Følgende lavbundsprojekter/klima-lavbundsprojekter er i proces:

Fejgsø Bæk (vest for Ørnhøj)

Potentielt projektområde: 27 ha

Status: Forundersøgelsen er afsluttet og sendes til miljøfaglig vurdering og godkendelse ved Miljøstyrelsen i efteråret 2023. Klima-Lavbundsprojektet forventes realiseret i 2024.

Røjebæk (vest for Haderup)

Potentielt projektområde: 54 ha (mellem Holstebro og Herning Kommune)

Status: Kommunerne har i samarbejde med udtagningskonsulenten fra SAGRO og Holstebro Struer Landboforening afholdt et fælles lodsejermøde. Lodsejerne er indstillet på at der udarbejdes en forundersøgelse for et lavbundsprojekt i området. Kommunerne vil i efteråret 2023 søge om tilskud til gennemførelse af en forundersøgelse for et lavbundsprojekt.

Herningsholm Å (nær Trehøjevej)

Potentielt projektområde: 120 ha

Status: Kommunen har i samarbejde med udtagningskonsulenten fra SAGRO og Herning-Ikast Landboforening afholdt et fælles lodsejermøde. På baggrund af lodsejermødet, og efterfølgende dialog med lodsejerne, er projektområdet udvidet fra ca. 60 til 120 ha. Kommunen søger i efteråret 2023 om tilskud til gennemførelse af en forundersøgelse for lavbundsprojekt i området.

Gullestrup Enge (nord for Herning)

Potentielt projektområde: 116 ha (Herning Kommune ejer størstedelen af arealet)

Status: Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget har godkendt at der søges om tilskud via den nationale tilskudsordning til gennemførelse af en forundersøgelse for et klima-lavbundsprojekt. Projektet har fokus på multifunktionel arealanvendelse herunder synergier med klimatilpasning, biodiversitet, drikkevandsinteresser og friluftsliv m.v.

Kirsebærmosen (vest for Haunstrup)

Potentielt projektområde: 220 ha (Herning og Ringkøbing-Skjern kommuner)

Status: Naturstyrelsen har i november 2023 inviteret til markvandring og dialog med lodsejere i området om mulighederne for et klima-lavbundsprojekt. Mødet afholdes i samarbejde med Herning-Ikast Landboforening, Vestjysk Landboforening og kommunerne og skal afsøge lodsejerinteressen for at iværksætte en undersøgelse af, om det vil være muligt at gennemføre et klima-lavbundsprojekt i området.

Yllebjerg Bæk: Projekt i et område beliggende i Holstebro og Herning Kommune er standset, efter at et flertal af de berørte lodsejerne stemte nej til projektet i september 2023.

Kortlægning af mulige klima-lavbund/lavbundsprojektområder

Kommunen samarbejder løbende med udtagningskonsulenten fra SAGRO ifht. at kortlægge mulige klima-lavbundprojektområder. Derudover afholdes fælles lodsejermøder med SAGRO og landboforeningerne og/eller besigtigelse for at afsøge lodsejerinteressen for at indgå i lavbundsprojekter.

Målet i klimaplanen er, at der inden 2030 er omlagt 238 ha kulstofrig jord og 479 ha inden 2050. Potentialet vurderes dog af forvaltningen til at være langt større.

LANDBRUG OG AREALANVENDELSE

Biokul som metode til binding af CO2

Arbejdet med at indsamle viden om biokul som metode til binding af CO2 er igangsat, herunder afklaring af fordele og ulemper samt tidshorisont for skalering af metoden. Forvaltningen har bl.a. besøgt forsøgsanlæg, som producerer biokul og undersøger i øjeblikket muligheden for at deltage i et kommende EU-projekt, LIFE ACT, hvor der bl.a. er en indsats med fokus på biokul og pyrolyse.

Klimapartnerskabet har besluttet, at der i første omgang skal igangsættes to demonstrationsprojekter, hvor biokul er det ene af temaerne.

Pt. er der en enkelt bedrift i Herning Kommune, der har fået en §19 tilladelse til spredningsforsøg med biokul på 2 ha.

LANDBRUG OG AREALANVENDELSE

Nye muligheder og forslag

Der er ikke identificeret nye muligheder og forslag, som ikke kan indeholdes i de eksisterende indsatser.

Udfordringer og barrierer

Strategi for arealanvendelse

- Arbejdet med arealanvendelsesstrategien er komplekst, da der er mange dagsordener i spil – fx klimaforandringer, biodiversitet, energiforsyning, infrastruktur samt bolig- og erhvervsudvikling – hvoraf nogle understøtter og andre modarbejder hinanden. Det tager dels tid at afdække og derudover forventes det at rejse en række dilemmaer, der skal drøftes politisk.
- Strategien skal spille sammen med kommunens øvrige værktøjer og processer, fx Kommuneplan, lokalplaner og øvrige strategier samt arbejdet med konkrete projekter og indsatser. Det er udfordrende at sikre den relevante koordinering.

Øget skovrejsning

- Herning Kommune har kun en lille berøringsflade med private skovrejsningsaktører, og begrænset mulighed for at påvirke privat skovrejsning.

Udtagning af kulstofrige lavbundsjord

- Processen fra opstart til afsluttet projekt er lang.
- Der er forskellige krav og finansieringsmuligheder i de nuværende tilskudsordninger for udtagning af lavbundsjord. Det gør det svært for kommuner og lodsejere at gennemskue, hvordan de bedst får finansieret og gennemført de projekter, der er mulige og relevante på lokalt plan.

VORES MÅL FOR REDUKTION

- ✓ 2030: El- og varmforsyningen skal være baseret på 100% vedvarende energi
- ✓ 2050: Som minimum være selvforsynende med vedvarende energi

VORES VEJ MOD MÅLET

- ✓ Fossilfri energi- og varmeproduktion, hvor el- og varmforsyning er baseret på 100% vedvarende energi
- ✓ Bidrage til produktion af bæredygtigt brændstof

ENERGI

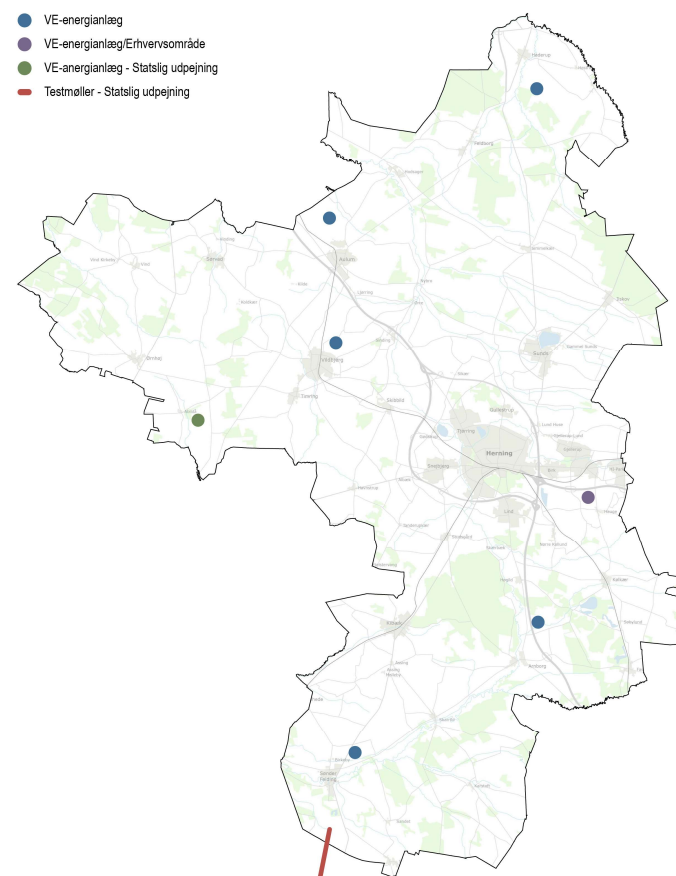

IGANGSATTE INDSATSER

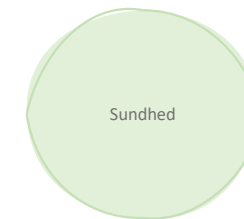
- Udfasning af fossile brændsler på fjernvarmeværkerne
- Udbygning af fjernvarmeforsynede områder
- Udarbejdelse af strategisk varmeplan
- Undersøge muligheder fra solceller på tage til landbaseret energi-ø
- Planlægning for opstilling af vindmøller og solceller
- Planlægning for udbygning af biogasproduktion
- Løsning for grøn varme i det åbne land
- Fremme reduceret og intelligent energiforbrug hos borgere, virksomheder og kommune
- Partnerskaber

IKKE IGANGSATTE INDSATSER

- Carbon Capture
- Støtte op om etablering af PtX (herunder satsning på brint)

Vedvarende energianlæg under planlægning samt statslige udpegninger

ENERGI

Udfasning af fossile brændsler på fjernvarmeværkerne

Målet for indsatsen er at reducere - og på sigt helt at udfase - brugen af fossile brændstoffer til produktion af fjernvarme.

Der er et Varmepumpeanlæg på 5,4 MW under etablering på Vildbjerg Varmeværk og en oliekedel er nedlagt. Varmepumpeanlægget forventes idriftsat i løbet af 2023. Projektet medfører en besparelse på 33.485 ton CO₂ over en 20-årig periode i forhold til den hidtidige drift.

I regeringens udspil "Danmark kan mere II" stilles der krav om, at varmeværkerne udarbejder en udfasningsplan inden udgangen af 2023. Her fremgår det, at Klima-, energi- og forsyningsministeren (Energistyrelsen) vil arbejde på en aftale med KL om en løsningsmodel for den plan, som varmeværkerne skal udarbejde i 2023 for udfasning af olie og naturgas på egne rent varmeproducerende anlæg (omfatter ikke kraftvarmeanlæg). Denne løsningsmodel er endnu ikke udmeldt.

Kravet om udarbejdelse af udfasningsplanerne er et udtryk for et politisk ønske om at minimere forbruget af ledningsgas samt et ønske om at kende værkernes plan for udfasning.

I løbet af efteråret skriver Herning Kommune til alle varmeværkerne beliggende i kommunen for at minde om, at der skal udarbejdes en plan for udfasning af olie og naturgas.

ENERGI

Udbygning af fjernvarmeforsynede områder

Der er udarbejdet en varmeplan til udfasning af olie- og naturgasfyr i Herning Kommune. Varmeplanen blev politisk vedtaget på Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalgets møde den 21. november 2022.

Som en del af udmøntningen af varmeplanen er der udsendt brev til alle ejere af ca. 3000 ejendomme med olie- og naturgasfyr med information om muligheden for at tilslutte sig fjernvarmenettet, samt oplysninger om muligheder for at etablere en grøn varmeforsyning, hvor der ikke er mulighed for tilslutning til fjernvarme.

Udtræk fra Danmarks Statistik viser, at andelen af ejendomme med fjernvarme er øget med 543 fra 2022 til okt. 2023.

Herning Kommune har været i dialog med og afholdt flere møder med en gruppe borgere i Sørvad om muligheden for at etablere fjernvarmeforsyning i byen. Der er udarbejdet et varmeprojektforlag, som viser den samfundsøkonomiske gevinst ved de forskellige løsninger samt den økonomiske investering for borgerne.

Udarbejdelse af lokalplan for placering af varmegærk i Sørvad er igangsat. Forsyning Danmark er ved at undersøge, hvad de kan tilbyde som varmeløsning for Sørvad. Det er derfor endnu ikke afklaret om en fælles varmeforsyning kan realiseres.

Der har også været afholdt møde med en gruppe borgere i Skibbild-Nøvling og Forsyning Danmark om mulig fælles fjernvarmeforsyning i Skibbild-Nøvling. Udarbejdelse af lokalplan for placering af varmegærk i Skibbild-Nøvling er igangsat og Forsyning Danmark har indsendt et varmeprojektforlag til godkendelse ved kommunen. Projektet forventes afklaret i 2023.

Der er indsendt 4 varmeprojektforlag med konvertering fra naturgasforsyning til fjernvarmeforsyning:

- konverteringsprojekt Taksvej og Avnvej i Herning er godkendt og gennemført
- konverteringsprojekt i Timring er godkendt og forventes gennemført ultimo 2023
- Konverteringsprojekt i erhvervsområde i Aulum er godkendt men ikke påbegyndt
- Konverteringsprojekt i Vildbjerg forventes godkendt inden udgangen af 2023 og forventes gennemført i 2024

Herning Kommune har den 14. juni 2023 afholdt det første møde i et lokalt koordinationsforum med henblik på at styrke koordinationen mellem fjernvarmeselskaber, el distributionsselskaber og Evida (gasselskab) for derigennem at understøtte en hensigtsmæssig planlægning og fremme den grønne omstilling.

ENERGI

Udarbejdelse af strategisk varmeplan

For at nå målet om en fossilfri energi- og varmeforsyning baseret på 100 % vedvarende energi er det vigtigt at arbejde langsigtet, strategisk og helhedsorienteret.

På baggrund af indledende research og dialog med rådgivere foreslås det, at udarbejde en strategisk energi- og varmeplan, der forholder sig til hele energisystemet (el, varme, køling m.m.) og altså ikke "bare" en strategisk varmeplan.

Planen skal sikre en helhedsorienteret og strategisk planlægning, der viser vejen til fremtidens robuste, smarte og grønne energi- og varmeforsyning i Herning Kommune.

Dette vil betyde, at tidsplanen skal forlænges med godt et år, frem til starten af 2025, idet det er en større og mere kompleks opgave.

Undersøge muligheder; fra solceller på tage til landbaseret energi-ø

Mindre solcelleanlæg på tage og på terræn i tilknytning til ejendomme i landzone kan bidrage med produktion af energi til eget forbrug for husstande, landbrug og virksomheder. Byrådet har derfor besluttet at opdatere Herning Kommuneplans retningslinjer for opstilling af solcelleanlæg i tilknytning til ejendomme i landzone.

Kommuneplantillæg med reviderede retningslinjer forventes at blive behandlet til endelig vedtagelse i starten af 2024.

I forlængelse af Byrådets temamøde i maj 2023 undersøger administrationen forskellige scenarier for etablering af solceller på kommunale ejendomme. Scenarier vil forventeligt forholde sig til:

- Etablering af solceller i forbindelse med nybyg (større anlæg evt. kombineret med en batteriløsning til at løfte eget forbrug af det producerede)
- Etablering af solceller i forbindelse med større renoveringer (inkl. tag), hvor der ændres/forbedres på energirammen (dispensationsordningen)
- Etablering af solceller via et jordanlæg i nærheden af en eller flere kommunal(e) bygning(er) med et højt og gerne konstant forbrug (dette kræver et særskilt selskab)

Administrationen anbefaler, at der ikke sker montering af solceller på ikke-renoverede tagflader, da det både vil kræve et særskilt selskab og derudover vil være forbundet med stor usikkerhed i forhold til tagets tæthed mv. Det forventes, at der er en politisk sag klar omkring årsskiftet.

ENERGI

Planlægning for opstilling af vindmøller og solceller

Byplan- og Bosætningsudvalget har besluttet at påbegynde planlægningen for fem solcelleprojekter i Herning Kommune.

- Solcelleanlæg ved Romvigvej, Vildbjerg – igangsat marts 2023. Forventes at kunne producere ca. 60.000 MWh årligt svarende til ca. 15.000 husstandes elforbrug
- Solcelleanlæg ved Nørrelandet, Sønder Felding – igangsat marts 2023. Forventes at kunne producere 81 MW / 81.000 MWh svarende til ca. 20.000 husstandes elforbrug
- Solcellepark Nordvest for Aulum – igangsat august 2023. Forventes at kunne producere ca. 109.000 MWh årligt. Byplan- og Bosætningsudvalget besluttede i oktober 2023, at der skal indarbejdes vindmøller i debatoplægget.
- Solceller syd for Haderup
- Energianlæg ved Arnborg

Planprocessen forventes som udgangspunkt at tage 15-18 måneder.

Planlægningen for et sjette vedvarende energiprojekt syd for motorvejen ved HI-Park og Tangsø er i gang. Her skal findes en balance mellem energiprojekt og erhvervsbyggeri.

Nyt solcelleprojekt vest for Vildbjerg er tilsluttet nettet. Det samlede anlæg forventes at kunne forsyne ca. 20.000 husstande med energi.

Der er tidligere udarbejdet lokalplan for et større solcelleanlæg ved Gindeskovgård, der endnu ikke er tilsluttet.

På hjemmesiden: [Solceller og vindmøller \(herning.dk\)](https://www.herning.dk/tema/energi/solceller-og-vindmoller) er det muligt for borgere og virksomheder at holde sig opdateret om processen og de enkelte projekter.

Nationalt testcenter for vindmøller

En bred kreds af folketingets partier har aftalt at foretage en målrettet screening af yderligere to områder i Danmark, som kan være potentielt egnede til et tredje testcenter for store vindmøller på op til 450 meters højde. Et af områderne ligger ved Borris Skydeterræn i Ringkøbing Skjern Kommune og tæt på Herning Kommune.

Herning kommune skal bidrage til den indledende screening. Aftalepartierne forventes herefter at beslutte, hvilke af de nu otte screenede områder, der skal arbejdes videre med. Der udarbejdes miljø- og habitatkonsekvensvurdering for de valgte områder før der træffes endelig beslutning.

Energiparker på land

Regering har offentliggjort et udspil om energiparker på land. I udspillet indgår 32 arealer fordelt på 19 kommuner, heraf et i Herning Kommune ved Timring Plantage sydøst for Abildå. Projektet var oprindeligt blandt de 30 VE ansøgninger, men ikke blandt de seks områder, som Byplan- og Bosætningsudvalget har besluttet at igangsætte planlægning for.

Screeningsresultatet og de 32 arealer i regeringens udspil er sendt i offentlig høring. Plan- og Landdistriktsstyrelsen, Miljøstyrelsen, Energistyrelsen og Erhvervsstyrelsen går i videre dialog med de berørte kommuner.

Målet i klimaplanen er at opstille solceller og vindmøller med en effekt svarende til i alt ca. 1.750.000 MWh.

ENERGI

Planlægning for udbygning af biogasproduktion

Nyt biogasanlæg

Der blev omkring årsskiftet igangsat ny planlægning for et biogasanlæg ved Haderup. Planlægningsprocessen blev initieret med en debatperiode i foråret med indkaldelse af idéer og forslag samt et borgermøde.

Biogasanlægget forventer at producere ca. 23,8 mio. m³ biogas (ca. 13,6 mio. m³ metan).

Forudsætninger for planlægning for biogasanlæg

Det er en national interesse, at der udpeges arealer til etablering af biogasanlæg i kommuneplanen. Planlægningen for biogasanlæg er blevet mere kompleks, hvor der i højere grad end tidligere også er behov for at undersøge mulighederne for sammenhængende energistrømme. Det må forventes, at det i den kommende revision af kommuneplan skal afklares hvilke potentialer og udfordringer, der vil være for etablering af biogasanlæg i Herning Kommune.

Løsning for grøn varme i det åbne land

Målet for indsatsen er at oplyse borgere, virksomheder og kommunens egne institutioner m.fl. om muligheder for udfasning af fossile brændsler i de områder, hvor der ikke er mulighed for fjernvarme. Ligeledes at motivere til at udfasningen sker til 100% vedvarende energi og derudover at inspirere til generelle energibesparelser.

I september blev der afholdt et webinar med SparEnergi om udskiftning af olie- og gasfyr herunder emner som tilskudspulje, energirenovering, beregninger af økonomiske fordele mm. (30 deltagere).

Der var en artikel og en annonce om fælles grønne varme- og energiløsninger i det åbne land i årets husstandsomdelte grønne avis, og der blev uddelt informationsmateriale om fælles grønne varme- og energiløsninger i det åbne land på bæredygtighedsdagen. Derudover vil der blive lagt information på kommunens hjemmeside om fælles grønne varme- og energiløsninger inden udgangen af 2023.

Aktiviteter under planlægning

Der vil blive afholdt et inspirationsmøde om fælles grønne varme- og energiløsninger i det åbne land for landsbyer, hvor der ikke planlægges fjernvarme (forventeligt ultimo januar 2024).

Der er tilbud om kommunal opbakning til for-projekt til fælles varme- eller energiløsning for relevante landsbyer/boligejere, der ønsker at etablere et energifællesskab (forventeligt opstart forår 2024).

Annonce i den grønne avis

ENERGI

Fremme reduceret og intelligent energiforbrug

Der blev afholdt et arrangement om energibesparelser for borgere i Gullestrup d. 12. oktober 2023. Fokus var på borgere, som bor til leje, og hvad de kan ændre i deres adfærd og indretning af boligen for at sænke deres el- og varmeregning. Arrangementet blev afholdt i samarbejde med Plads Til Forskel og SparEnergi.

Et tilsvarende arrangement om energibesparelser for "energiudsatte" borgere i Brændgårdsparken er planlagt til d. 21. november 2023.

Invitation til arrangement om energibesparelser i Gullestrup.

Partnerskaber

Herning Kommune ønsker generelt, at partnerskaber udgør fundamentet for fælles udvikling, afprøvning og udbredelse af nye løsninger til reduktion af drivhusgasser, og at kommunen indtager en faciliterende rolle.

Der er derfor foretaget en systematisk afdækning af partnerskaber indenfor alle områdets indsatser med fokus på:

- A. kvaliteten af eksisterende partnerskaber
- B. Herning Kommunes rolle i partnerskabet
- C. eventuelle behov for nye partnerskaber.

Formålet var at sikre, at vi er i dialog med alle relevante aktører. Der er identificeret 34 meget forskellige partnere/partnertyper, lige fra store forsyningsvirksomheder som Ørsted til fx Landsby-kontaktudvalget. I nogle relationer optræder Herning Kommune i en myndighedsrolle, men i de fleste tilfælde er partnerskabet uformelt og tager afsæt i den fælles udvikling af nye løsninger. Analysen danner baggrund for en vurdering af, hvordan vi kan arbejde med at styrke relevante partnerskaber.

På energiområdet vurderes det:

- at Herning Kommune har indgået de nødvendige partnerskaber for at kunne udmønte indsatserne
- at nye partnerskaber etableres i takt med udvikling af indsatser

Nye muligheder og forslag

Forslag til ny indsats: Energifællesskaber

Det foreslås at der tilføjes en ny indsats om Energifællesskaber med fokus på både borgere og virksomheder. For borgerne kan lokale energifællesskaber medføre besparelser på varmeregningen og sikre en fast lav pris på el for medlemmerne. Energifællesskaberne er også med til at aflaste det kollektive elnet, så behov for udbygninger og investeringer reduceres.

Energifællesskaber kan dermed både bidrage til den grønne omstilling og samtidig spille en rolle i forhold til lokal udvikling, men også for det samlede energisystem.

Ændring af indsatsen *Strategisk varmeplan*

Det foreslås, at indsatsen *Strategisk Varmeplan* ændres til *Strategisk Energi- og Varmeplan*, for at sikre en helhedsorienteret og strategisk planlægning, der forholder sig til det samlede energisystem.

Barrierer og udfordringer

Udbygning af fjernvarmeforsynede områder

Prisen på naturgas har i en periode været på et niveau, hvor der ikke har været et økonomisk incitament for konvertering til fjernvarme. Samtidig har den nationale indsats for at fremme en hurtig udrulning af fjernvarme skabt en flaskehals, hvad angår materialer og arbejdskraft. Udgifterne til etablering af fjernvarme er øget betragteligt i takt med efterspørgslen og har dermed gjort det dyrere for varmeselskaber og den enkelte borger.

Den helt store udfordring/barriere for projekters tilblivelse er, at det kræver, at en stor procentdel af en bys borgere vil tilslutte sig fjernvarmen, da projektet ellers bliver for dyrt for den enkelte borger.

Herning Kommune har ikke længere mulighed for at pålægge tilslutningspligt til fjernvarmen, hvilket gør det vanskeligt for det enkelte varmekværk at gøre projekterne rentable og samfundsøkonomisk fordelagtige.

VORES MÅL FOR REDUKTION

- ✓ 2030: 70% reduktion i udledninger fra transport
- ✓ 2050: 100% reduktion i udledninger fra transport

VORES VEJ MOD MÅLET:

- ✓ Skifte af teknologi og drivmidler i persontransport
- ✓ Fremme klimavenlig persontransport
- ✓ Skifte af teknologi og drivmidler i vare- og lastbiltrafik

TRANSPORT OG MOBILITET

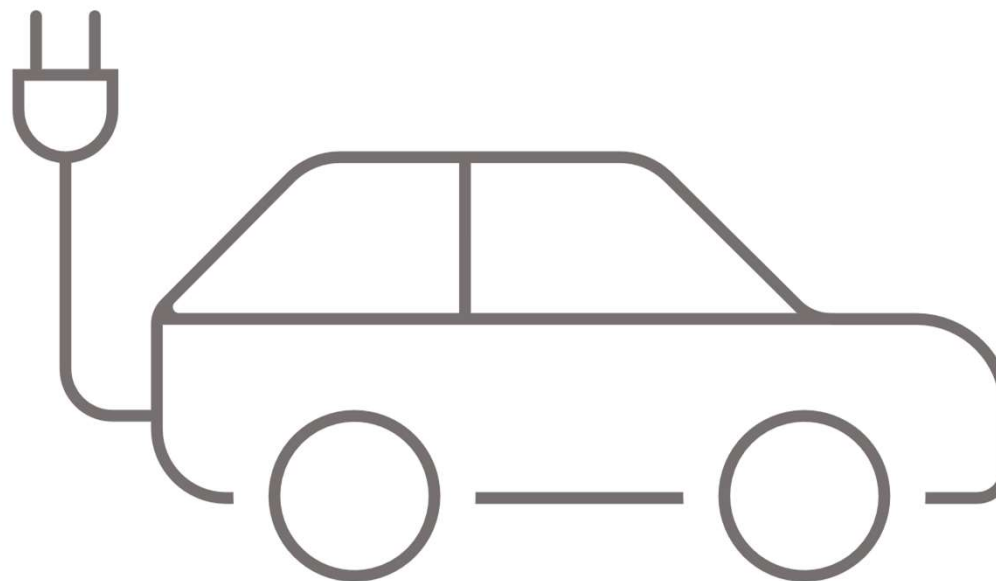
TRANSPORT OG MOBILITET

IGANGSATTE INDSATSER

- Fremme elektrificering af private personbiler
- Fremme elektrificering af kollektiv transport
- Øget synlighed og kommunikation af kollektive trafiktilbud
- Fremme delebilisme og delecyclisme
- Plan for nye mobilitetsformer
- Samarbejde vedr. grøn omstilling af vare- og lastbiltransport
- Fremme omstilling af varebiler, lastbiler og landbrugsmaskiner til fossilfrie drivmidler
- Fremme forhold for cyklister, gående og kollektiv transport i byplanlægning osv.

IKKE IGANGSATTE INDSATSER

- Omlastepunkter som en del af den grønne omstilling
- Undersøge mulighed for samordnet varedistribution

TRANSPORT OG MOBILITET

Fremme elektrificering af private personbiler

Ved udgangen af september måned 2023 er alle Ewii ladestandere opsat. Der er i alt opsat 320 ladepunkter. Hver stander har to ladepunkter. Ladepunkterne er fordelt rundt i hele kommunen.

Der er ligeledes etableret to ud af i alt fire lynladere i Herning Midtby - i Danmarksgade og på Markedspladsen.

Som en del af udbygning af ladefaciliteter langs det statslige vejnet, ønsker Vejdirektoratet at etablere en ladepark med lynladere i Haderup. Ladeparkens placering er valgt pba. tilgængelighed for bilister på rute 12 og 16. Herning Kommune har underskrevet en lejeaftale med Vejdirektoratet. Firmaet PowerGo vandt Vejdirektoratets udbud, og der er indkaldt til opstartsmøde.

Muligheden for at etablere ladestandere ved MCH Messecenter Herning er sendt i udbud. Det er placeringer ved P3 samt den nye p-plads øst for MCH Arena, der er udbudt.

I forbindelse med VM i kvindehåndbold i Jyske Bank Boxen i november/december 2023, opsættes 40-50 midlertidige ladestandere på P3.

Der er sket et lille fald i det samlede antal indregistrerede personbiler i Herning Kommune fra 2022 til 2023 fra 45.502 til 45.451. Der er sket et fald i andelen af både benzin- og dieselbiler og til gengæld en lille stigning i andelen af elbiler.

Fra august 2022 til august 2023 er el-bilers andel af det samlede antal nyregistrerede biler i Herning Kommune steget fra 18% til 48%.

Fremme elektrificering af kollektiv transport

Lokalruter

Miljø- Infrastruktur- og Naturudvalget har besluttet at omlægge flere af lokalruterne til el-busser. Det betyder, at følgende ruter fra medio 2024 bliver kørt med el-busser:

- 150 Herning - Vildbjerg - Timring - Ørnhøj
- 160 Vildbjerg - Sørvad - Vind
- 140 Herning - Sinding/Ørre - Aulum – Hodsager
- 168 Herning - Arnborg - Skarrild - Karstoft
- 169 Herning - Hammerum - FASTERHOLT

Samlet set betyder det, at fra medio 2024 kører alle lokalruter på el. Bybusserne blev omlagt til el-busser i 2021.

Skolebusser

Herning Kommunes skolebusruter har været i udbud, og er overgået til nye kontrakter medio 2023. I arbejdet med udbuddet blev mulighederne for at få mere klimavenlige skolebusser afsøgt. Den forventede økonomiske fordyrelse var dog af et sådant omfang, at det ikke var muligt at vælge denne løsning. Derfor har Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget godkendt kontrakter for skoleruterne med dieselbusser med EURO norm 6 motorer, som er den mest miljøvenlige dieselbus på markedet i øjeblikket.

Samtidig har Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget godkendt nye servicemål for skolebuskørsel, hvilket har reduceret både antal kørte kilometer og antallet af skolebusser fra 29 til 21, hvilket er med til at nedbringe udledningen CO2.

TRANSPORT OG MOBILITET

Fremme forhold for cyklister, gående og kollektiv transport i byplanlægning osv.

Der arbejdes med en cykelhandlingsplan gældende for 2024 – 2030. Formålet med cykelhandlingsplanen er at øge antallet af cyklister frem mod 2030 samt øge trafikikkerheden og den oplevede tilfredshed for cyklister.

I forbindelse med udarbejdelse af planen er der afholdt fire workshops med meget forskellige målgrupper: Blandt andet en workshop på cykel, som var åben for alle borgere. Frem til d. 15. oktober var der åbent for input til cykelhandlingsplanen via Herning kommunes hjemmeside. Cykelhandlingsplanen skal behandles i Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget d. 18. december 2023.

Af konkrete projekter som fremmer forhold for cyklister og gående kan nævnes:

Lind Hovedgade:

Forhold for cyklister og fodgængere er forbedret ved reoveringen af Lind hovedgade, hvor bl.a. bedre tilgængelighed for fodgængere og trafikikkerhed for cyklister er tænkt ind (afsluttet).

Sti ml. Herning by og MCH Messecenter Herning

Der er etableret en sammenhængende stiforbindelse mellem MCH Messecenter Herning og bymidten. Formålet med forbindelsen er, at styrke sammenhængen mellem Herning by og MCH samt at få flere borgere og gæster til at gå eller cykle til og fra Messecentret.

Ny cykelsti Tjørringhovedgade

Cykelsti fra Tjørring Hovedgade til samkørselsplads på Vildbjergvej (i gang).

Nyt fortov Godsbanevej

Der bliver anlagt nyt fortov fra stationen og ud til Terminalen, så man kan gå fra stationen og ud til virksomhederne eller Terminalen til fods.

Cykelgadeforsøg i Bethaniagade

Der er igangsat et cykelgadeforsøg i Bethaniagade for at afprøve nye måder at prioritere bæredygtig trafik i bygaderne. Ombygning af Grøndahlsvej (planlægningsfase).

Nyt lyskryds Vesterholmvej/Holing

For blandt andet at skabe bedre trafikikkerhed for cyklister og gående er der lavet et nyt lyskryds ind til Holing. Løsningen gør det mere sikkert og trygt at færdes langs Vesterholmvej.

Nyt Lyskryds Gl. Landevej/Gullestrupvej (planlægningsfase)

Der er ikke plads nok til at trafiksikre den gamle rundkørsel og fremtidssikre trafikflow, hvorfor der laves et lyskryds, der giver bedre trafikikkerhed for cykler og gående.

Derudover har Bæredygtig Herning arbejdet med at fremme forståelsen for cyklisme som klimaværktøj og værktøj til at fremme medarbejdertrivsel gennem en faciliteret arbejdsgruppe med virksomheder og ved at kortlægge erhvervsykelnetværk.

TRANSPORT OG MOBILITET

Øget synlighed og kommunikation af kollektive trafiktilbud

Et tidligere projekt har vist, at der er en række af de kollektive trafiktilbud, som borgerne ikke kender. Gennem en større kommunikationskampagne i 2023 er målet at synliggøre mulighederne for kollektive trafiktilbud.

Kampagnens målgrupper er ældre, børnefamilier og unge.

Kampagnens indhold:

- Artikel i "Den grønne avis"
- Deltagelse i Bæredygtighedsdagen d. 14. oktober på Herning Bibliotek med en el-bus parkeret på Tinghuspladsen, mulighed for at børn kunne bygge en bus af Legoklodser, mens vi talte med forældrene/ bedsteforældre samt generelt at besvare spørgsmål fra ældre borgere, særligt vedr. Flexture og pensionistkort og uddelte flyers med info om Flextur
- Tilpasse og genbruge reklamefilmen: "Vi hopper på bussen", og få den vist som en biografreklame i familiesegmentet i efterår/vinter.
- Radioreklame i Radio Alfa og Radio M i efterår/vinter
- Optimere eksisterende hjemmeside vedr. kollektive trafiktilbud

Herudover undersøges, om der er mulighed for at tilbyde gratis buskørsel i Herning Kommune i en periode og/eller for en bestemt aldersgruppe (fx unge mellem 12 og 25 år).

I 2024 foreslås gennemført en kampagne rettet mod mobilitetsknudepunkter.

Mobilitetsknudepunkter er en slags hubs med ventefaciliteter, hvor flere transportformer bindes sammen og med parkeringsmuligheder for biler og andre mobilitetsformer. Som led i mobilitetsstrategien udformes Mobilitetsknudepunkter i en kommende borgerinddragelsesproces, både for at skabe ejerskab og synlighed til det enkelte knudepunkt. Det forventes, at de første fem Mobilitetsknudepunkter bliver oprettet som en del af projektet MOVE, som løber frem til 2026.

Derudover indgås i dialog med Midttrafik om en fælles kommunikationsstrategi vedr. Flextrafik.

TRANSPORT OG MOBILITET

Fremme delebilisme og delecyclisme

Der er startet op på tre spor i indsatsen: delebilisme, delecyclisme og samkørsel.

Delebilisme

Vi har indhentet erfaringer fra andre kommuner, som har forsøgt opsætning af delebiler i landsbyer. Erfaringerne viser, at chancen for at lykkes er størst, når etableringen opstår nedefra og drives frem af lokale kræfter og ressourcer. Derfor er det vigtigt, at der er lokal interesse for en delebilsordning.

Vi forventer at opstarte processen med at afsøge interessen hos kommunens landsbyer, herunder de landsbyer som tidligere har tilkendegivet interesse i delebilsordning (borgerinddragelse i 2021). Her skal vi sammen finde ud af, hvordan Herning Kommune bedst kan understøtte landsbyerne i processen med at afprøve en delebil.

Delecyclisme

Delecykler skal ses som et tilbud til både kommunens borgere, pendlere og gæster. Det skal være muligt både at booke en cykel til en enkelttur eller at have abonnement.

Muligheden for sammenkobling af MCH Messecenter Herning, hoteller, museer, Herning Centret, idrætsfaciliteter, stationer (knudepunkter) samt midtby og uddannelsessteder med et bæredygtigt transportmiddel er til stede. Ruterne mellem disse steder skal kortlægges og indgå som prioriterede ruter/stier i Herning by .

I løbet af efterår/vinter 2023 afklares udbudskrav og proces for etablering af delecykler inden samarbejdet med byens interessenter opstartes.

Samkørsel

Herning Kommune får jævnligt henvendelser fra uddannelsesinstitutioner om, at der er for få P-pladser. Særligt Herning Gymnasium er p.t. udfordret af mangel på P-pladser.

En mulig løsning kan være, at flere studerende og ansatte transporterer sig sammen. Særligt dedikerede p-pladser og samkørselsapps kan være med til at motivere til mere samkørsel. Vi er pt. i gang med at afdække interessen blandt kommunens uddannelsesinstitutioner, de juridiske muligheder for at oprette dedikerede parkeringspladser eller zoner til delebilisme samt markedsføring af samkørselsapp.

Derudover følger vi Midttrafiks planer og arbejde med at udforme et fælles udbud for én af de eksisterende samkørselsapps, herunder opsamling af kommunernes erfaringer med samkørselsapps.

TRANSPORT OG MOBILITET

Plan for nye mobilitetsformer

Region Midtjylland deltager i et Interreg-projekt til Nordsøprogrammet "Mobility Makers", og har forespurgt Herning Kommune om interesse i at deltage med pilotområder.

Projektets fokus er at afdække udvalgte målgruppers transportadfærd, vaner og holdning til mobilitet for at opnå bedre indsigt i, hvordan fremtidens mobilitet bedst muligt kan understøtte behovene og samtidig understøtte mere bæredygtige mobilitetsløsninger. Projektets partnere er fra Holland, Belgien, Tyskland, Frankrig, Sverige og Danmark.

Hvert land udpeger pilotområder, hvor mobilitetsbehovene i udvalgte landsbyer/landdistriktsområder undersøges og mulige løsninger udvikles og testes. Herning Kommune er en af tre midtjyske kommuner, som indgår i dialog om deltagelse som danske pilotområder i projektet.

Projektet vil forløbe i 4 år med projektstart november 2023 til oktober 2027.

TRANSPORT OG MOBILITET

Samarbejde vedr. grøn omstilling af vare- og lastbiltransport

I slutningen af februar 2023 blev der afholdt møde med Midtjysk Logistikforum og Speditørforeningen. Det blev besluttet at nedsætte en gruppe med fast mødekadence, hvor implementeringen af klimaplanen, logistik og transport er omdrejningspunkterne.

Midtjysk Logistikforum har sammensat en ny gruppe bestående af repræsentanter fra bestyrelsen for Midtjysk Logistikforum, Danske Speditører Midtjylland og DTL Lokalafdeling Vestjylland. Herudover deltager Bæredygtig Herning og Herning Kommune. Første møde er planlagt i november 2023.

Bæredygtig Herning koordinerer og faciliterer en arbejdsgruppe med lokale transportvirksomheder, der arbejder ambitiøst med bæredygtighed i transportbranchen. Her er der bl.a. et virksomhedsdrevet initiativ på vej ift. at få et uddannelsesforløb igangsat med fokus på grøn kørsel, ruteoptimering, fremtidens drivmidler osv. Uddannelsesforløbet vil være bredt rettet mod transportvirksomheder. Initiativet bakkes op af Herning Kommune og faciliteres og finansieres af Bæredygtig Herning. Uddannelsesforløbet planlægges gennemført i samarbejde med Arbejdsmarkedskontor Midt-Nord.

Fremme omstilling af varebiler, lastbiler og landbrugsmaskiner til fossilfrie drivmidler

Der er flere infrastrukturprojekter på vej, som er med til at fremme den grønne omstilling af den tunge transport:

- Der er ved at blive etableret en biogas tankstation i HI-Park.
- Med forordningen om infrastruktur for alternative drivmidler (AFIR) stiller EU krav om etablering af fem ladeparker til el-lastbiler inden 2025. Vejdirektoratet har udpeget Herning som lokation til at være blandt de første fem ladeparker i Danmark. Danske fragtmænd og ALPI har teten på opgaven, hvor der allerede er afholdt de første møder med Vejdirektoratet og Herning Kommune. Der ses på en lokalitet i HI-park. Vejdirektoratet står for etablering af ladeinfrastrukturen, hvor det endnu fremstår uvist, hvem der skal anlægge pladsen. Jf. projektbeskrivelsen skal der i 2025 være 2800kw tilgængeligt og i 2030 3000kw.

Fra august 2022 til august 2023 er der sket et fald i det samlede antal varebiler i Herning Kommune fra 4.777 til 4.606. Der er primært sket et fald i antallet af varebiler på diesel. Der er en lille stigning af antallet af el-varebiler. Langt de fleste varebiler, 4.403, anvender fortsat diesel som drivmiddel (hvilket kan hænge sammen med lange leveringstider på el-varevogne).

TRANSPORT OG MOBILITET

Nye muligheder og forslag

Indsatsen *Øget synlighed og kommunikation af kollektive trafikmuligheder* foreslås udvidet med en kampagne rettet mod delebilisme og delecyclisme samt dialog med Midttrafik om en fælles kommunikationsstrategi om flextrafik.

Det vil betyde, at tidsplanen skal forlænges 1 år, til og med 2024.

Udfordringer og barrierer

Delecyclisme, delebilisme og samkørsel

- Det kræver et bredt samarbejde mellem interessenter for delecyclisme og delebilisme for at lykkes. Proces, kommunikation og inddragelse er derfor afgørende for succes.
- Manglende interesse fra interessenter, uddannelsesinstitutioner og landsbyerne kan være en barriere for gennemførelsen af indsatserne.
- Adfærdændringen i at få folk til at køre sammen kan være en barriere. Ændringer i vaner tager tid og er svære at evaluere på den korte bane.
- Ligesom med el-løbehjul skal der på offentligt areal findes pladser til at stille delecykler. Ved inddragelse af interessenter (hoteller, uddannelser, MCH, Museer mv.) vil det være afgørende, at de kan afse arealer til cyklerne.

VORES VEJ MOD MÅLET

- ✓ Bedre affaldssortering og mere genbrug
- ✓ Bedre affaldsbehandling og genanvendelse

VORES MÅL FOR REDUKTION

- ✓ 2025: 55 % af husholdningsaffald genanvendes
- ✓ 2030: 60 % af husholdningsaffald genanvendes
- ✓ 2030: Udsortering af 80% plastik fra forbrænding
- ✓ 2030: Affaldssektoren er klimaneutral
- ✓ 2035: 65 % af husholdningsaffald genanvendes

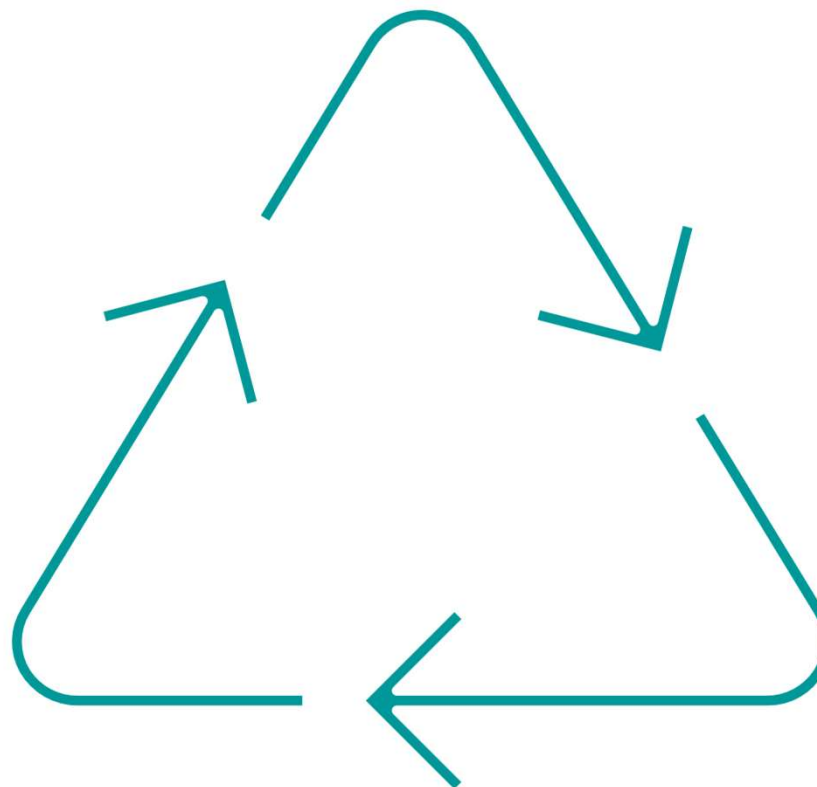
GENBRUG OG AFFALD

IGANGSATTE INDSATSER 2023

- Indsamling i 10 affaldstyper, inkl. tekstilaffald
- Sortering og genanvendelse af erhvervsaffald
- Formidling, undervisning og adfærd
- Tekstilsymbiose, indsamling af tekstilaffald

IKKE IGANGSATTE INDSATSER

- Central sortering af husstandsindsamlet affald
- Carbon Capture på forbrændingsanlæg i Esbjerg og Kolding

GENBRUG OG AFFALD

Indsamling i 10 affaldstyper, inkl. tekstilaffald

Herning Kommune har allerede nået 57% i genanvendelse af husholdningsaffaldet, hvilket er mere end klimaplanens mål for 2025 og tæt på målet for 2030 om genanvendelse af 60% husholdningsaffald.

I 2023 er der bl.a. gennemført følgende aktiviteter:

- Der er gennemført en affaldsanalyse (ultimo 2022). Analysen anvendes løbende i forhold til både formidling og information til borgere.
- På baggrund af affaldsanalysen er der igangsat et projekt i samarbejde med fire boligselskaber. Formålet er at få udvalgte opgange til at afprøve forskellige køkkenmodeller til sortering. Erfaring fra projektet skal herefter udbredes. Projektperioden er sat til ca. 6 måneder.
- Der er opstillet containere til tekstilaffald på alle genbrugspladser.
- I Aulum afprøves indsamling af tekstilaffald på fire placeringer, hvor der i forvejen indsamles glas og genbrugstøj. Testperioden er på ca. 6 måneder og afsluttes i foråret 2024.
- På genbrugspladserne har der været fokus på plastaffald.

Sortering og genanvendelse af erhvervsaffald

Der er afholdt møde med Erhvervsrådet Herning & Ikast-Brandø. Her var der en fælles drøftelse om, hvordan vi bedre kan motivere og informere virksomheder om sortering og genanvendelse af erhvervsaffald. Erhvervsrådet har fået materiale med information om erhvervsaffald, som kan deles med virksomheder. Kommunale medarbejdere har samme information med ud til virksomhederne i forbindelse med miljøtilsyn.

GENBRUG OG AFFALD

Formidling, undervisning og adfærd

Interessen for Affaldsskolens tilbud om undervisning og formidling er stor. Indtil nu har Affaldsskolen haft besøg af 623 elever i 2023, der enten har været på besøg i Løvbakkehuset, til rundvisning på en af vores genbrugspladser, besøgt affaldsberget i Fasterholt eller haft besøg af Affaldsskolen på deres egen skole.

Derudover har Affaldsskolen deltaget i følgende arrangementer:

- Grøn Inspirationsdag (1000-1200 deltagere)
- Naturens dag (300-500 deltagere)
- Madspildsuger i fbm. Åben skole festival (~200 deltagere)
- Tilflytterarrangement (80 deltagere)
- Bæredygtighedsdagen med en stand med fokus på køkkensortering og tekstilaffald

Derudover er der planlagt flere større arrangementer i resten af 2023, bl.a. Black Friday i Løvbakkerne, hvor vi sætter fokus på at "forbruge" naturen.

Tekstilsymbiose, indsamling af tekstilaffald

Indsatsen er afsluttet. Læs status vedr. projektets resultater under indsatsen *Tekstilsymbiose* (Virksomhedernes grønne omstilling). Projekterfaringerne vil også blive anvendt i flere indsatser i Genbrug og affald.

GENBRUG OG AFFALD

Nye muligheder og forslag

Forslag til ny indsats: *Affaldssortering i det offentlige rum*

Vi bør gå forrest ift. affaldssortering, og der er stor signalværdi i affaldssortering i det offentlige rum; I vores bymidte, parker og naturområder. Derudover kommer der nye krav til affaldssortering i det offentlige rum, som træder i kraft d. 1. januar 2025.

I indsatsen vil der blive arbejdet med følgende:

- Løsninger der forholder sig til det konkrete sted, æstetikken i forhold til om det er en bymidte eller et grønt rum.
- Om der er et behov for at en del af løsningen er nedgravet?
- Dialog om opretholdelse af samme serviceniveau alle steder, eller er det nogle steder ok, at man går lidt længere, før man kan komme af med sit affald (fx i parker eller naturområder)?
- Hvilken økonomi skal der afsættes til indkøb af nye beholdere osv.

Eksempel fra Horsens gågade

Forslag til ny indsats: *SorTex – nyttiggørelse af tekstilaffald gennem for-sortering i Danmark og Sverige.*

Forslag til ny indsats er beskrevet under indsatsområdet *Virksomhedernes grønne omstilling*, men der er tæt sammenhæng til Genbrug og affald. Projektet vil udvikle og teste teknologier og forretningsmodeller til for-sortering af tekstiler, som er afleveret til offentlige aktører som kasseret tekstil.

Derudover foreslås det, at den afsluttede indsats; *Tekstilsymbiose, indsamling af tekstilaffald* videreføres i et nyt strategisk samarbejde og dermed erstattes af en ny indsats; *Rehub Herning* i indsatsområdet *Virksomhedernes grønne omstilling*.

Barrierer og udfordringer

Indsatserne *Sortering i 10 fraktioner inkl. tekstilaffald* og *Formidling, undervisning og adfærd* har den udfordring, at sortering ikke er en problemstilling, der kan løses.

Der vil altid skulle formidles, og der vil altid komme nye til (unge, der bliver voksne samt tilflyttere fra andre kulturer) som skal have formidlingen om affaldssorteringen på ny. Formidlingen skal derfor hele tiden udvikles, tilpasses, justeres, gentages og gentænkes.

VORES MÅL FOR REDUKTION

- ✓ 2025: Borgerne i Herning Kommune er klimakompetente
- ✓ 2025: Alle børn i daginstitutioner og skoler får viden om klimavenlig adfærd

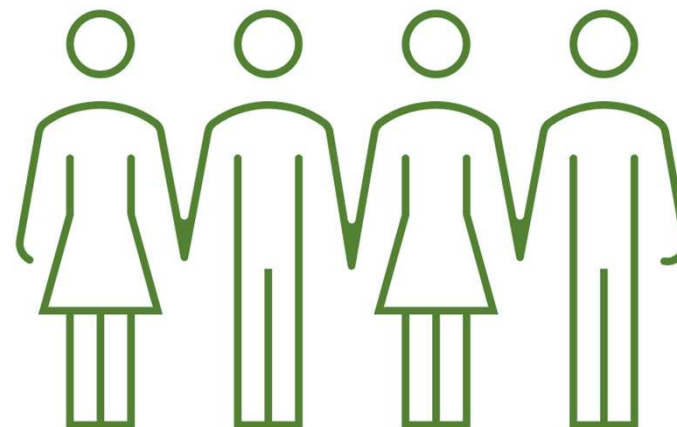
VORES VEJ MOD MÅLET

- ✓ Aktivering og mobilisering af borgere og lokale fællesskaber
- ✓ Fokus på bæredygtighed og klima i dagtilbud og skoler
- ✓ Grønne midtbyer og bæredygtig planlægning

BÆREDYGTIG LEVEVIS

IGANGSATTE INDSATSER 2023

- Koncept for borgerinvolvering, mobilisering og fællesskab
- Vejledning, rådgivning og inspiration til borgere om klimavenlige valg
- Aktiviteter og arrangementer med fokus på klima og bæredygtighed
- Inspirationskatalog
- Synliggøre lokale initiativer og historier
- Undervisning i klima og bæredygtighed tilpasset alder og kompetenceniveau
- Understøtte det lokale arbejde med verdensmål, bæredygtighed og klima i dagtilbud og skoler
- Videreudvikle verdensmålsuge
- Grønne forbindelser og byrum
- Bæredygtighed og klima i den fysiske planlægning
- Blå-grøn ring om Herning by

BÆREDYGTIG LEVEVIS

Koncept for borgerinvolvering, mobilisering og fællesskab

Der er udarbejdet koncept for borgerinvolvering, mobilisering og fællesskaber. Konceptet er fundamentet for, hvordan vi gennem forskellige aktiviteter og arrangementer vil arbejde med at opbygge viden, motivere til klimavenlig adfærdsændring og understøtte adfærdsændring hos borgerne.

Formålet med konceptet er således at:

- Motivere til adfærdsændring
- Opbygge viden og kompetence, så borgerne har mulighed for selv at handle og træffe klimabevidste valg
- Designe forskellige formater til at aktivere borgernes ressourcer
- Støtte op om borgernes idéer, aktiviteter og projekter samt skabe betingelser for, at de kan handle sammen om det, der betyder noget for dem.

Tilgangen er, at vi vil:

- Møde borgerne, der hvor de er
- Rette fokus mod lokale fællesskaber: baseret på interesser, geografi, alder osv.
- Motivere borgerne til at handle og komme med bæredygtige idéer og løsninger
- Arbejde teori- og erfaringsbaseret (teorier om adfærd, motivation, målgrupper og segmenter)

BÆREDYGTIG LEVEVIS

Vejledning, rådgivning og inspiration til borgere om klimavenlige valg

En række aktiviteter er gennemført:

- Dialog, vejledning og inspiration til borgerne om etablering af lokale bæredygtige fællesskaber til Bæredygtighedsdagen. Herunder fokus på at finde ud af, hvordan Herning Kommune kan understøtte borgerne/landsbyer i etablering af fællesskaber, som skaber nye klimavenlige valg og vaner
- Borger-webmøde om udskiftning fra olie- og gasfyr til varmepumper i september med 32 deltagere
- To borgermøder i hhv. Gullestrup og Brændgårdsparken om energibesparelser for udsatte borgere i samarbejde med "Plads Til Forskel" og "SparEnergi"
- Hele efteråret er der på Herning Bibliotek fokus på "Fødevarerstyrelsens kostråd" og på "Undgå madspild og gendyrk"

Derudover er følgende under opstart:

- Test af konceptet KlimaTopmøde med Vanebrudspalæet
- Bæredygtig Herning deltager i "Shift"-program: Opstart af projektsamarbejde med "Sh!ft-foundation" i Holland og konsulenthuset "cirka cph" om borgerrettede forløb med fokus på reducere af individuel CO₂-udledning. Forløb med fokus på fællesskab og vaneændringer sammen med ligesindede

Aktiviteter og arrangementer med fokus på klima og bæredygtighed

I 2023 blev der afviklet en lang række arrangementer med fokus på klima og bæredygtighed:

- UGE 17 med fokus på FN's verdensmål for bæredygtig udvikling på Herning Bibliotek
- Bæredygtighedsprisen, d. 11. maj (25 deltagere)
- Skoleforløb om FN's verdensmål
- Kommunens grønne inspirationsdag i Løvbakkerne, d. 30 august
- Foredrag om klimapsykologi for gymnasieelever (175 deltagere)
- Fire verdensmålscaféer på Herning Bibliotek: Klimapsykologi (42 deltagere), Væredygtighed – den indre bæredygtighed (45 deltagere), Gendyrk, Hjemdyrk (120 deltagere) samt Klima- og sundhedsgevinsterne ved en mere plantebaseret kost, d. 30/11 (pt. 82 tilmeldte)
- Bæredygtighedsdagen, d. 14. oktober (ca. 3.500 deltagere)

Der arbejdes fortsat med at skabe flere borgerrettede og bæredygtige aktiviteter, og med at sætte fokus på gode borgerinitiativer rundt omkring i kommunen. Eksisterende koncepter som Aktiv Ferie og Kulturfest Herning undersøges som mulige platforme for mødet med borgeren.

BÆREDYGTIG LEVEVIS

Inspirationskatalog for bæredygtig levevis

Inspirationskataloget har fået form som grønne inspirationskort der udgives som pop up på bibliotekets hjemmeside med temaer som:

- Energi med omtanke
- Klimavenlig mad
- Stop tøjspild
- Klimavenlige kæledyr
- Bæredygtig jul
- Skal vi undgå plastik?
- Smartphones med omtanke

Alle inspirationskortene er tilgængelige som et samlet katalog, hvor der hele tiden tilføjes nye indslag. Der vil også blive adgang til kataloget via kommunes hjemmeside.

Synliggøre lokale initiativer og historier

Grøn Avis udkom onsdag d. 11. oktober og er en husstandsomdelt avis til alle beboere i Herning Kommune. I avisen er der følgende artikler:

- Leder: Miljøminister Magnus Heunicke
- Tekstil som affald hos forbrugerne
- Kollektiv transport
- Fælles lokale varme- og energiløsninger
- Lokale, bæredygtige fællesskaber
- Klumme om klimaforandringer – oplæg til verdensmålscafé
- Køkkenprojekt i boligselskaber
- Skovhaven og andre bæredygtige fællesskaber i Børglumparken
- Kulturhotellet – modtager af bæredygtighedsprisen

Derudover har der løbende været historier om :

- Herning Bæredygtighedspris
- World Clean-up Day
- ”Plads Til Forskel”

BÆREDYGTIG LEVEVIS

Undervisning i klima og bæredygtighed tilpasset alder og kompetenceniveau

Klima og bæredygtighed er en stor del af dagligdagen i kommunens skoler og dagtilbud. De bæredygtige elementer ligger i formålsbestemmelserne på områderne.

Nedenfor er anført eksempler på, hvilke aktiviteter og tiltag, der er i gang. Der er både eksempler fra skoler og fra dagtilbud:

Affaldssortering og genbrug

- Deltagelse i affaldsindsamlingen (Danmarks Naturfredningsforening)
- Brug af materiale fra Skraldiaden
- Besøg på Affaldsskolen
- "Skraldeprojekt", hvor børnene inddrages i de udfordringer der er, hvis skraldet er i naturen & indsamling af skrald sammen med børnene.
- Aflevering af brugbare ting fra dagtilbud til den lokale genbrugsbutik sammen med børnene & køb af 'nye' ting til dagtilbud, fx børnebøger, legetøj, spil m.v.

Vand

- Der tales med børnene om at slukke vandhanen efter brug og det praktiseres i dagligdagen og der sættes fokus på hvorfor rent vand er noget, vi skal passe på

Madspild

- Projektarbejde med en app, der mindsker madspild i køleskabet ved at lave opskrifter eller forslag til retter, ud fra de rester, man har
- Børnehaven holder høns, som fodres med madrester. Der tales med børnene om, hvad man ellers kan bruge madrester til

Biodiversitet

- Insekthoteller laves af og med børn, og der undervises i insekternes betydning i naturen
- Mad laves og gives til fuglene, og der undervises i deres betydning i økosystemet
- Der er i et dagtilbud lavet regnorme-bo og arbejdet med regnormenes betydning for naturen, og børnene har studeret ormenes cyklus

"Build the change"-forløb

- Elever har i et forløb, sammen med Lego og Rambøll, bygget nogle bud på cirkulær økonomi og arbejdet med, hvordan en by kunne tænke mere på recirkulation og genbrug

BÆREDYGTIG LEVEVIS

Understøtte det lokale arbejde med verdensmål, bæredygtighed og klima i dagtilbud og skoler

Der er mange tiltag i gang i Herning Kommunes dagtilbud . FN's verdensmål inddrages i de pædagogiske temaer. Eksempelvis:

Ressourcer

- Vi slukker lyset efter os og lærer børnene det samme
- Transport ved bus eller på gåben
- Lokalt samarbejde om pasning, så der kan spares på rengøring, lys og varme

Kommunikation

- Dialog med forældre om, hvordan man kan snakke om den bæredygtige dagsorden med børn

Indkøb

- Økologisk indkøb bliver prioriteret mange steder og flere dagtilbud har sølvmærke med madindkøb, der er 80-90% økologisk
- Miljøvenligt indkøb med fokus på miljøvenlige mærkninger, fx A-mærket, CE-mærket, FSL-mærket, Svanemærket

Fødevarer

- Fra jord til bord med fx østershatte dyrket i kaffegrums sammen med børnene.

Bygninger

- Vedligehold af eksisterende bygninger

Kommunens skoler inddrager løbende FN's verdensmål som en del af dagligdagen. Nedenfor er en række eksempler herpå:

Undervisning

- I kulturuge undervises der i bæredygtighed og verdensmål
- I projektopgaver for 8. og 9. klasse vælger eleverne emner, der berører verdensmålene og klimaet. I idéudviklingen er der fokus på, at tiltag/produkter skal være til gavn for miljøet
- Fejring af International Dag, med udsyn til verden. Der holdes tale, hvor klimaet indgår

Transport

- Fokus på at eleverne cykler, både til og fra skole samt i undervisningen

UNESCO Verdensmålsskole

- Lindbjergskolen er en UNESCO Verdensmålsskole, hvor der systematisk arbejdes med verdensmålene som en naturlig del af hverdagen. Samtidig er der fokus på bæredygtig udvikling og globalt medborgerskab. Skolen har et verdensmålsudvalg med medarbejdere og ledelse, som koordinerer skolens arbejde med verdensmål. Der er et stort fokus på affaldssortering, hvor der eksempelvis arrangeres affaldsindsamling i afdelingerne, og der er et tæt samarbejde mellem ledelse og elevråd med henblik på at kunne affaldssortere bedre.
- Elever i 8. og 9. klasse uddannes til verdensmålsambassadører, der bl.a. underviser yngre elever og sætter fokus på verdensmålene.
- Der afholdes årligt Verdensmålsdag, hvor lokalsamfundet og forældre deltager. Her er der fokus på, hvordan vi sammen kan bidrage til at opfylde verdensmålene.
- Der undersøges lige nu, om der er mulighed for at foretage mere bæredygtige indkøb til skolens drift.

BÆREDYGTIG LEVEVIS

Videreudvikle verdensmålsuge

Denne indsats har to fokuselementer: Uge 17, som er verdensmålsuge for landets biblioteker samt Børnefolkemødet, som blev afholdt på Herning Bibliotek i uge 41.

UGE17; Bibliotekernes verdensmålsuge havde flere forskellige arrangementer:

- Grøn fællesspisning i samarbejde med HusetNO7 og Ikast-Brande Bibliotek, hvor der blev sendt LIVE-streaminger om både social bæredygtighed og økonomisk bæredygtighed.
- Multikulturel verdensmålsdag
 - Byttemarked Herning afholdte tøjbyttemarked
 - Laura LAVA fortalte om den Bæredygtige garderobe

Børnefolkemødet havde mange arrangementer for børn, samt et offentligt program, som var tilgængeligt for alle. Nedenstående er eksempler på programpunkter:

- Bæredygtighedsdagen
Der var 32 meget forskellige stande, workshops og aktiviteter tilmeldt til bæredygtighedsdagen
- Verdensmålscafe: Væredygtighed – den indre bæredygtighed

- Bogsalg i samarbejde med Head Space Herning (fokus på social bæredygtighed)
- LEGO - Build the Change – byg verden bedre med LEGO (samarbejde resten af året)
- Bogudgivelse ved endt tværkommunal ungdomsprojekt kaldet "ordforbindelse", som omhandler unge og samskabelsen af en bog på baggrund af deres tanker om klimaet

BÆREDYGTIG LEVEVIS

Grønne forbindelser og byrum

Der er følgende projekter i gang, hvor der skabes grønne forbindelser og byrum:

- Forbindelsen fra Herning by til Knudmosen er styrket med renoveringen af tunnelen ved Herning Station
- Forbindelse mellem Herning by og Messecenter Herning er styrket gennem en ny stiforbindelse gennem Knudmosen
- Grøn forbindelse med fokus på aktiviteter fra bymidten til Lillelund Engpark
- Konkurrencen vedr. Herning+ er afviklet og realisering påbegyndes i anden halvdel af 2024
- Planlægning af grønt byrum ved Tinghuspladsen med fokus på kunst. Bæredygtighed og klimatilpasning indtænkes i planlægningen.
- Områdefornyelse i Kibæk med to rekreative områder i de grønne forbindelser og renovering af pladser er igangsat og afsluttes i foråret 2024
- Områdefornyelse i Haderup (behandles i Byplanudvalget i november 2023)
- Nye grønne byrum i Sørvad, Timring og Ørnhøj planlagt i samarbejde med borgerne. Flere grønne byrum er under planlægning i landsbyerne.

Bæredygtighed og klima i den fysiske planlægning

Klimahensyn og klimatilpasning indtænkes som standard i lokalplanlægning og overordnet planlægning, som eksempler kan nævnes Tangsøparken og masterplan for Birk.

Som aktuelle eksempler kan nævnes:

- Planlægningen af energi- og erhvervspark mellem Herning og Ikast (Energibåndet)
- Særligt fokus på multifunktionel arealanvendelse i kommuneplanrevision i 2024
- Miljøkonsekvensvurdering er under udarbejdelse vedr. Holing Sø

Der vil løbende blive evalueret på erfaringerne, for hele tiden at bygge viden op på området.

Blå-grøn ring om Herning by

Læs om status under klimatilpasningsindsatsen *Sikring af den blå-grønne infrastruktur i Herning by* (Vand).

BÆREDYGTIG LEVEVIS

Nye muligheder og forslag

- Indsatserne *Vejledning, rådgivning og inspiration til borgere om klimavenlige valg* samt *Aktiviteter og arrangementer med fokus på klima og bæredygtighed* foreslås lagt sammen til én indsats, idet der i praksis har vist sig store overlap mellem aktiviteterne.

Barrierer og udfordringer

- Det er en ny måde at arbejde på. Derfor prøver vi os frem ift. hvad der er den rette tilgang og metode. Det tager tid. Mange kommuner er i samme situation som os. Det er vigtigt at få viden og erfaringer delt mellem kommunerne, så vi kan lære af hinanden.
- Det er ressourcekrævende at nå bredt ud og sikre, at vi ikke "kun" rammer de særligt interesserede borgere.
- Det er en udfordring at måle, om borgerne har ændret adfærd. Derfor er det svært at se, hvornår vores aktiviteter er en succes. Generelt er adfærdsændringer svære at måle effekten på.

VORES MÅL FOR REDUKTION

- ✓ 2030: En stærk position indenfor grøn omstilling giver virksomhederne en konkurrencefordel

VORES VEJ MOD MÅLET

- ✓ Partnerskaber og symbioser som fundament for innovation og virksomheders grønne omstilling
- ✓ Omstilling og bæredygtige kompetencer

VIRKSOMHEDERS GRØNNE OMSTILLING

VIRKSOMHEDERS GRØNNE OMSTILLING

IGANGSATTE INDSATSER

- Generel fokus på at styrke partnerskaber
- Bæredygtig Herning
- Styrkeposition indenfor brintteknologi
- Tekstilsymbiose Herning
- Etablering af tekstilmølle
- Bæredygtig detailhandel
- Fokus på bæredygtighed og klima i events
- Vildbjerg Green City
- Grønne forretningsmodeller
- Mulighedskatalog indenfor grøn omstilling
- Medarbejdere med de rette bæredygtige kompetencer og mindset
- Fokus på innovative løsninger: Climathon
- Grønne hubs og virksomhedssamarbejder
- Synliggøre gode initiativer og historier på tværs af brancher

VIRKSOMHEDERS GRØNNE OMSTILLING

Generelt fokus på at styrke partnerskaber

En indledende afdækning af partnerskaber viser, at de antager forskellige former og grad af formalitet. Nogle er formelle med resultatkontrakt og økonomi tilknyttet, andre er mere uformelle og baseret på et interessefællesskab.

Der er gennemført en interessentanalyse ved fælles brainstorm i arbejdsgruppen for at identificere yderligere aktører og vurdere deres rolle og indflydelse på indsatserne.

Det vurderes på tværs af indsatsområdet:

- at Herning Kommune har indgået de nødvendige partnerskaber for at kunne udmønte indsatserne
- at nye partnerskaber etableres i takt med udvikling af indsatser
- at kommunens relation med virksomhederne er god og løbende styrkes gennem aktiviteter som erhvervskonferencer, morgenkaffe med borgmesteren, besøg hos virksomhederne m.v.

Bæredygtig Herning

Bæredygtig Herning har mange gode projekter og aktiviteter i gang. Fokus er på, at dette forsætter, og at centeret videreudvikles. Bæredygtig Herning arbejder med syv overordnede mål for 2023.

I år har der indtil nu været 2.089 deltagere i arrangementer, kurser og oplæg i og ude af huset omkring bæredygtighed og foreningens arbejde. I co-work-området hos Bæredygtig Herning er der 6 faste pladser, 4 flekspladser og 1 pre-starter, hvilket betyder, at 11 ud af co-workets 16 pladser er aktive. Antallet af medlemmer er stigende, og er nu oppe på 113. Derudover kan det nævnes, at der er fokus på etablering og forsat facilitering af en række arbejdsgrupper med forskellige fokusområder så som vedvarende energi, biodiversitet, kommunikation og eventafvikling.

Der opstår hele tiden nye muligheder og ændringer, som Bæredygtig Herning holder øje med, selv om det ikke står specifikt i samarbejdsaftalen.

VIRKSOMHEDERS GRØNNE OMSTILLING

Styrkeposition indenfor brintteknologi

Herning Kommune har siden 2022 deltaget i et netværk for vedvarende energi, PtX og arealanvendelse faciliteret af Bæredygtig Herning. Øvrige deltagere har været virksomhedsrepræsentanter fra brintbranchen, Center for Energiteknologi - AU samt Erhvervsrådet Herning & Ikast-Brande. Netværket har drøftet udfordringer og muligheder indenfor området.

På baggrund af det seneste års udvikling i Danmark indenfor vedvarende energi og PtX vurderes det ikke længere at være relevant med en målsætning om etablering af en større brintproduktion i Herning Kommune. Heller ikke med fokus på omstilling af tung transport, som i stigende grad ser ud til at blive direkte elektrificeret.

Der ligger en spændende mulighed for at indtage positionen som hub for teknologi og kompetencer indenfor både brintteknologi og andre teknologier relateret til den vedvarende energi og X'et. Hubben skal handle om arbejdskraft, og tage afsæt i visionen om et arbejdsmarked for teknologien. Uddannelserne og virksomhederne i Herning er de centrale aktører i sådan en satsning.

VIRKSOMHEDERS GRØNNE OMSTILLING

Tekstilsymbiose Herning & Etablering af tekstilmølle

Status er samlet for de to indsatsområder, da de er tæt forbundne.

Det første projekt; Tekstilsymbiose Herning blev afsluttet 31/12 2022 med følgende konkrete resultater og aktiviteter:

- Herning Kommune har i Erhvervsloftet udpeget tekstilområdet til nyt erhvervspejlemærke, "Tekstil: fra affald til ressource". Indsatsen bliver samtidig spydspids for udbredelse af den cirkulære model til andre ressourceområder
- Et strategisk samarbejde under den foreløbige arbejdstitel, "ReHUB Herning", hvor Herning Kommune sammen med bl.a. Erhvervsrådet, VIA, Bæredygtig Herning, Lifestyle & Design Cluster og Dansk Mode & Tekstil vil gøre Herning til epicenter for cirkulær tekstilindustri
- Etablering af testfaciliteten "Microfactory" til test af materialer lokalt i stedet for at sende fibre ud i verden til test. Hermed vil lokale tekstilvirksomheder og uddannelser være tæt på både udviklingen og nyeste viden, og Herning Kommune bliver en attraktiv placering for nye virksomheder inden for den cirkulære tekstilindustri

- Der er indgået samarbejde med Erhvervsrådet som udførende aktør ud mod erhvervslivet om udmøntning af erhvervspejlemærket "Tekstil: fra affald til ressource"
- Erhvervsrådet afprøver en materialebørs, hvor affald og overskud af materialer hos lokale virksomheder kan blive en ressource for andre virksomheder
- Et centralt element i tekstilers cirkulære kredsløb er muligheden for at sortere tekstiler korrekt og i mange fraktioner. Herning Kommune har derfor tæt dialog med en virksomhed, som ønsker at etablere sig med et full-scale automatiseret sorteringsanlæg

VIRKSOMHEDERS GRØNNE OMSTILLING

Bæredygtig detailhandel

Der er i efteråret 2022 igangsat et toårigt pilotprojekt i Herning midtby i tæt samarbejde med Herning Kommune. Fokus er aktuelt primært på tiltrækning af nye butikker og koncepter til midtbyen, det vil sige økonomisk og social bæredygtighed i detailhandlen i Herning midtby.

Erfaringerne herfra skal efterfølgende bearbejdes og i relevant omfang udrulles til den øvrige detailhandel i Herning Kommune.

Fokus på bæredygtighed og klima i events

Der arbejdes på tre fronter i forhold til øget bæredygtighed og reduktion af CO₂-udledning ved events i Herning Kommune:

- **Leverandører:** Herning Kommune har sammen med Bæredygtig Herning indledt arbejdet med udvikling af en hvidbog for bæredygtige events. Hvidbogens målgruppe er de lokale virksomheder, som leverer produkter og services til events i Herning.
- **Leverandører:** I E.A.T. projektet er VisitHerning og Bæredygtig Herning gået sammen om at give lokale restauranter, hoteller, producenter og andre der arbejder med madoplevelser viden om bæredygtige mad- og turismeoplevelser. Herning Kommune medfinansierer projektet, som løber frem til starten af 2025.
- **Leverandører:** I Let's Meet Again projektet er VisitHerning og Destination Trekantområdet gået sammen om at skabe et attraktivt og bæredygtigt mødeprodukt for internationale erhvervsturister med udgangspunkt i destinationernes særkender. Projektet slutter marts 2025.
- **Kunder:** Der arbejdes i stigende grad mere strategisk med bæredygtighed i forbindelse med events hos idrætsforbund og eventarrangører. Af kommende store events i Herning kan nævnes Dansk Håndbold med EM og VM slutrunder, DM-Ugen 2024 og 2026, VM ishockey 2025 og EuroSkills 2025. De har alle bæredygtighed på dagsordenen.
- **Venue:** MCH arbejder på en ny bæredygtighedsstrategi og undersøger mulighed for ISO 20121 Sustainable Events-certificering.

VIRKSOMHEDERS GRØNNE OMSTILLING

Vildbjerg Green City

Det planlagte projektforsløb er afsluttet. Projektet blev kørt i to spor, og de primære aktiviteter har været:

Virksomhedsspør:

- Fire dialogmøder med lokale virksomheder med oplæg udefra
- 1:1 screeninger vedr. ressourceforbrug

Borgerspør:

- Tre workshops med lokale borgere og oplæg udefra
- Digital platform til indsamling og udvikling af borgernes ideer

Den afsluttende Masterplanen konkluderer overordnet at:

- Projektet har bidraget til en modnings- og udviklingsproces af de deltagende borgere og virksomheder, som har flyttet sig langt udover projektets indledende rammer
- Den sociale del af bæredygtighed har fået et fokus og en stemme. Det indledningsvist dominerende fokus på energi, er nu blot et del-element i en udvidet, holistisk tilgang til udvikling og bæredygtighed i Vildbjerg
- Masterplanen giver et oplæg til videreudvikling på baggrund af det eksisterende klyngesamarbejde og lokale fællesskab med et skærpet fokus på bæredygtighed

Grønne forretningsplaner

Den særlige indsats med at tilbyde virksomheder vejledning i at skabe en mere grøn forretning (resultatkontrakt med Erhvervsrådet) er afsluttet pr. 31/12 2022. I løbet af indsatsen er der:

- Udviklet grønne dialog- og ledelsesværktøjer og konkrete handlingsredskaber til virksomhederne
- Skabt succesfulde henvisninger til nationale ordninger indenfor CO2-reduktion/klima
- Skabt et konsulentnetværk af lokale konsulenter, der er specialister i Grøn Forretning, som Erhvervsrådet henviser virksomhederne til

Indsatsen er gået fra at være en særlig indsats til en "standard" indsats, hvor Erhvervsrådets konsulenter har fået en ny "basisvare" med i kufferten til at hjælpe virksomhederne til grøn omstilling – lige fra de lavthængende frugter til mere komplicerede forløb.

VIRKSOMHEDERS GRØNNE OMSTILLING

Mulighedskatalog indenfor grøn omstilling & Synliggøre gode initiativer og historier på tværs af brancher

Status på de to indsatser er slået sammen, da mulighedskataloget er et konkret produkt, der imødekommer ønsket om en synliggørelse af gode initiativer og historier inden for grøn omstilling i kommunen.

Det er aftalt med Bæredygtig Herning, at mulighedskataloget kombineres med deres planlagte magasin, og at de står for udarbejdelsen, herunder udvælgelse af cases, interviews med virksomheder, tekstforfatning, fotografering og grafisk opsætning.

Erhvervsrådet Herning & Ikast-Brande bistår med identifikation af egnede cases.

Herning Kommune har bidraget med en række eksempler på cases, hvor der er et lokalt udgangspunkt, og hvor virksomhedens indsats kan fungere som konkret inspiration.

Da Herning Kommune møder virksomhederne ved tilsynsbesøg, hvor det kan være en fordel at kunne give dem en trykt udgave i hånden, trykkes magasinet som supplement til den digitale udgave.

Medarbejdere med de rette kompetencer

De bæredygtige løsninger stiller nye krav til medarbejdernes kompetencer. Der ses allerede nu en øget efterspørgsel i såvel den private som offentlige sektor efter medarbejdere med de rette kompetencer. Der er et stort spænd i efterspørgslen – fra konkrete certificeringsniveauer til brede og generelle bæredygtighedskompetencer.

- Samtlige uddannelsessteder arbejder med, at elever/studerende også får undervisning i grønne kompetencer ind i deres fag. Der er ikke planer om en decideret uddannelse i bæredygtighed i Herning, men Herning Kommune sikrer gennem samarbejdsaftaler med uddannelsesinstitutionerne at bæredygtighed bliver en naturlig del af deres uddannelser.
- Bæredygtig Herning og Herning Kommune arbejder sammen med Dansk Wilton, Alpi og HV Transport om at lave et hold af praktikanter fra ARTS fra Aarhus Universitet, der sideløbende med deres praktik modtager undervisning/sparring i grøn omstilling. Fokus vil være på tværgående kompetencer, og første praktik er planlagt til efteråret 2024.
- Der er ansøgt om et samarbejde med DISIE (Danish Institute for Sustainability) om kapacitetsopbygning af vækstlaget af unge grønne iværksættere i Herning. I regi af Bæredygtig Herning vil der blive arbejdet med etablering af et startupmiljø, netværk og events for de unge iværksættere. Indsatsen skal understøtte det igangværende arbejde i Herning Kommune indenfor iværksætteri og bæredygtighed.

VIRKSOMHEDERS GRØNNE OMSTILLING

Fokus på innovative indsatser: Climathon

Climathon er et to dage langt hackaton, hvor studerende arbejder med virksomhedscases, der skal løse klimaudfordringer. Løsningerne skal være med til at sætte Herning på verdenskortet som bæredygtig, progressiv og klimavenlig by og kommune.

- I 2021 blev den første Climathon afviklet med 40 studerende med tekstilbyen Herning som fokus.
- I 2022 blev Climathon afviklet med 140 studerende med tekstilbyen Herning som case med fokus på genanvendelse
- I 2023 blev Climathon afviklet med 80 studerende med EuroSkills som case med fokus på at gøre det til et grønt event

Climathon er en event, som er i god drift og har stigende genkendelighed. Det er med til at sætte fokus på Herning inden for bæredygtighed.

Climathon er et koncept udviklet af Climate KIC, som er et EU-støttet klima- og innovationsinitiativ. Climathon afholdes i mere end 40 forskellige storbyer - heriblandt Geneve, Valencia, Brunswick og i Herning, som det eneste sted i Danmark.

Grønne hubs og virksomhedssamarbejder

Bæredygtig Herning har leveret forslag til en afdækning af virksomheder i Herning, som kan indgå i industrisymbioser med deres affaldsprodukter. Opgaven skal udføres af eksterne konsulenter, og der hentes tilbud på den.

Industrielle symbioser er med til at reducere CO₂-udledninger ved, at en virksomheds affald anvendes som ressource af en eller flere andre virksomheder. Affald kan i denne sammenhæng være mange forskellige ting inden for de forskellige affaldsfraktioner - også restvarme eller spildevand fra processer.

Opgaven med afdækning af potentialerne forankres hos Bæredygtig Herning, mens den efterfølgende implementering og facilitering af virksomhedsmatch skal løftes af Erhvervsrådet i 2024 indenfor deres resultatkontrakt med Herning Kommune.

VIRKSOMHEDERS GRØNNE OMSTILLING

Nye muligheder og forslag

Forslag til ny indsats: SorTex – nyttiggørelse af tekstilaffald gennem for-sortering i Danmark og Sverige

Tekstiler udgør en stor udfordring for omstillingen til cirkulær økonomi og klimaneutralitet. Både produktion og bortskaffelse af tekstiler er en enorm belastning for miljø og klima. EU-landene skal senest fra 2025 indsamle tekstiler separat, og mængden af tekstilaffald forventes dermed at stige endnu mere.

Herning Kommune har allerede taget fat på opgaven, mens man i Sverige endnu ikke er begyndt. I Sverige har man til gengæld undersøgt metoder og teknologier til mere effektiv sortering.

Projektet vil udvikle og teste teknologier og forretningsmodeller til for-sortering af tekstiler, som er afleveret til offentlige aktører som kasseret tekstil.

Tekstilerne vil blive sorteret, så genbrug/genanvendelse i videst muligt omfang sker i overensstemmelse med affaldshierarkiet. For at udvikle skalérbare forretningsmodeller og modne markedet for brugte tekstiler, vil projektet ske i partnerskaber med aktører i leddene før og efter sortering, og dermed reelt binde de eksisterende led i værdikæden sammen.

Bæredygtig Herning er lead i projektudviklingsfasen. Projektet etableres i samarbejde med svenske partnere, VIA i Herning, Erhvervsrådet og CDEU. Der søges midler fra EU-programmet Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak. Fra Herning Kommune deltager afdelingerne Erhverv og Uddannelse samt Genbrug og Affald.

Forslag til ændring af indsatser:

Styrkeposition indenfor brintteknologi

Herning Kommune skal finde sin egen vej at gå indenfor vedvarende energi og PtX. Ambitionen om udvikling af en styrkeposition indenfor brintteknologi kan fastholdes, men uden at formålet er stor produktion af bæredygtigt brændstof til tung transport, dvs. brint. Der kan i stedet ligge en spændende mulighed i at se indsatsen i et bredere perspektiv, og at indtage positionen som en hub for teknologi og kompetencer indenfor brintteknologi og andre teknologier relateret til vedvarende energi og X'et.

Der vil i forlængelse af dette være et behov for at justere retningen for de af klimaplanens indsatser, der vedrører brint, PtX og produktion af bæredygtigt brændstof til tung transport, og sikre koordinering af deres udmøntning.

Tekstilsymbiose

Det foreslås, at den afsluttede indsats *Tekstilsymbiose* videreføres i et nyt strategisk samarbejde og erstattes af en ny indsats *Rehub Herning*.

Mulighedskatalog indenfor grøn omstilling

Det foreslås, at indsatsen *Mulighedskatalog indenfor grøn omstilling* bliver en del af indsatsen *Synliggøre gode initiativer og historier på tværs af brancher*, idet der er tæt indholdsmæssig sammenhæng.

Bæredygtig detailhandel

Det foreslås at indsatsen tages ud af klimaplanen, idet der ikke længere er en klimavinkel i pilotprojektet.

VIRKSOMHEDERS GRØNNE OMSTILLING

Barrierer og udfordringer

Virksomhedssamarbejder

Selve indsatsområdet og fremdriften på de enkelte indsatser er afhængig af virksomhedernes aktive involvering, prioritering og interesse. Virksomhederne i Herning Kommune står forskellige steder i deres modning og parathed til den grønne omstilling.

Forretningsudvikling, dokumentation og rapportering indenfor bæredygtighed er stadig nyt for de fleste virksomheder. Herning Kommune har ikke en myndighedsrolle på området. Derfor er arbejdet for virksomhedernes grønne omstilling baseret på de to veje udpeget i Klimaplanen, 1. partnerskaber og 2. hjælp til omstilling og bæredygtige kompetencer.

I alle indsatserne handler det om at understøtte virksomhedernes egen indsats, og til det arbejde er Herning Kommune afhængig af virksomhedernes interesse og prioritering af ressourcer.

VORES MÅL FOR REDUKTION

- ✓ 2030: 70% reduktion af CO2 udledninger fra Herning Kommune som virksomhed
- ✓ 2050: Klimaneutral kommune

VORES VEJ MOD MÅLET

- Udarbejde en grøn forretningsplan for Herning Kommune som virksomhed (360°)
- Medarbejdere som klimakompetente ambassadører

HERNING KOMMUNE SOM VIRKSOMHED

HERNING KOMMUNE SOM VIRKSOMHED

IGANGSATTE INDSATSER

- Udarbejde grøn forretningsplan for Herning Kommune som virksomhed
- Medarbejdere som klimakompetente ambassadører

HERNING KOMMUNE SOM VIRKSOMHED

Udarbejde en grøn forretningsplan for Herning Kommune som virksomhed

På Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalgets møde i april 2023 blev den politiske proces for udarbejdelse og godkendelse af planen godkendt og samtidig blev planens seks indsatsområder besluttet:

- Bæredygtige indkøb
- Klimavenlige fødevarer
- Bæredygtige bygninger og anlæg
- Fossilfri kommunal transport
- Min klimavenlige arbejdsplads (rammer)
- Klimakompetente medarbejdere og medborgere (adfærd)

Der blev taget hul på de politiske drøftelser på et temamøde for byrådet i maj, hvor der var fokus på indhold, ambition og retning for planen.

I perioden juni-august havde alle fagudvalg en åben drøftelse om, hvad der er vigtigt at få med i planen indenfor deres fagudvalgs område.

Sideløbende har der kørt en proces, hvor medarbejderne har haft mulighed for at komme med input og planen behandles af HovedMed i november.

Planen er klar til politisk behandling på møderne i Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget og Herning Byråd i december 2023.

En handlingsplan, der nærmere beskriver indhold, økonomi og tidsplaner for indsatserne gøres klar til politisk behandling i foråret 2024. Her vil der også være udarbejdet et klimaregnskab for Herning Kommune som virksomhed.

Medarbejdere som klimakompetente ambassadører

Indsatsen er blevet integreret i planen, som indsatsen Klimakompetente medarbejdere og medborgere.

VORES MÅL FOR KLIMATILPASNING

Sikre en klimarobust kommune i fremtiden til glæde og gavn for kommunens borgere, virksomheder og miljø.

VORES VEJ MOD MÅLET

- ✓ Udnytte klimaudfordringen positivt med rekreative og naturmæssige tiltag, der er til glæde for kommunens borgere og virksomheder
- ✓ Se muligheder og ikke begrænsninger i forhold til de forestående klimaændringer
- ✓ Beskytte kommunens værdier i byggerier, infrastruktur, jordbrug og landskab
- ✓ Sætte fokus på at håndtere regnvand og grundvand
- ✓ Forebygge mod oversvømmelse med lokale løsninger
- ✓ Mindske risiko for naturbrande
- ✓ Mindske risiko for udtørring af vandløb
- ✓ Sikring og prioritering af vandressourcer
- ✓ Påvirkning af mikroklimaet gennem byudvikling
- ✓ Indsats over for den enkelte borger
- ✓ Forebyggelse af stormfald
- ✓ Indsats over for borgere, trafikanter, infrastruktur og ejendomme

KLIMATILPASNING

KLIMATILPASNING

IGANGSATTE INDSATSER

Vand

- Revision af klimatilpasningsplan
- Klimatilpasset planlægning
- Udpege arealer til opmagasinering af vand
- Sikring af den blå-grønne infrastruktur i Herning By
- Sammentænkning af klimatilpasning og lavbundsarealer
- Regnvand og spildevand hver for sig
- Helhedsorienteret vandplanlægning
- Servicemål for vand på terræn
- Benytte erfaringer fra EU-projekt til håndtering af højtstående grundvand
- Udarbejde vejledning til en regnvandshåndteringsplan

Tørke

- Beredskabsplan for vandindvinding i tørkeperioder

Hede

- Planlægning med grønne tage

IKKE IGANGSATTE INDSATSER

Vand

- Udpegning af skybrudsveje
- Information til borgere og virksomheder om kommende klimaændringer
- Lokal afledning af regnvand (LAR)

Tørke

- Udarbejde en beredskabsplan for tørke
- Træplantning langs små vandløb

Hede

- Udarbejde en beredskabsplan i forbindelse med hedebløge

Vind

- En højere andel af vindfaste træer fremfor nåletræer
- Udarbejdelse af en beredskabsplan

VAND

Revision af klimatilpasningsplanen

Arbejdet med at afklare ønsker, indhold og form på en ny klimatilpasningsplan er igangsat. I den forbindelse indsamles erfaringer med anvendelsen af den eksisterende klimatilpasningsplan, herunder også en status på arbejdet med de indsatser og mål, der er i den eksisterende plan.

I løbet af 2023 er der dialog med forskellige afdelinger om, hvordan der fremadrettet skal arbejdes med klimatilpasning i Herning Kommune, og der udarbejdes en projektbeskrivelse for den nye klimatilpasningsplan.

Aktiviteter i 2024:

- Den nye klimatilpasningsplan udarbejdes og indarbejdes i kommuneplanen
- Udarbejdelse af overblik over eksisterende klimatilpasningsprojekter

Klimatilpasset planlægning

Målet for indsatsen er at sikre, at der i den kommende kommuneplan-revision udpeges arealer til håndtering af vand fra skybrud. Derefter skal der igennem lokalplanlægningen indtænkes, hvordan regnvand kan håndteres lokalt, så der sker synergi med andre interesser.

Sammen med Herning Vand er vi i gang med at udpege eksisterende områder, hvor der mangler arealer til håndtering af vand fra ekstrem regn. Udpegningerne danner grundlag for planlægning af, hvordan dette kan indtænkes i lokalplanlægningen.

Denne indsats skal sammentænkes med indsatserne *Udarbejdelse af vejledning til vandhåndteringsplan* og *Sikring af den blå-grønne infrastruktur i Herning By*.

Aktiviteter 2024:

- Der skal skabes et overblik over de klimatilpasningsprojekter, som allerede er igangsat. Overblikket skal benyttes i forbindelse med den fremtidige planlægning.

VAND

Udpege arealer til opmagasinering af vand

Indsatsen har to formål:

- at finde områder, såsom små grønne byrum, som er egnede til kontrolleret oversvømmelse til gavn for klimatilpasningen. Små grønne byrum køler byen på varme dage og optager regnvand på våde dage.
- at undersøge løsningsmuligheder til opbevaring af regnvand ved meget regn over en længere periode for eksempel i vinterhalvåret.

Igangsatte projekter:

Gødstrup Kilen

I forbindelse med ny byudvikling i Gødstrup er det besluttet, at der skal etableres et område, hvor håndtering af klimavand og almindeligt regnvand skal sammentænkes. Derudover skal åen åbnes op og genslynges. Der er udarbejdet en projektbeskrivelse for området, og der har været dialog med de berørte lodsejere. På grund af juridiske udfordringer er projektet på pause.

Tyvkær Bæk

Tyvkær Bæk er i dag præget af mange regnvandsbetingede udløb, og når det regner meget, stiger vandstanden betragteligt. Dette gør det problematisk at føre fremtidige, ekstra udledninger til bækken i forbindelse med nye udstykninger. Samtidig betyder det, at vandkvaliteten af Tyvkær Bæk og Herningsholm Å, som den leder ud til, forringes.

Der er udarbejdet en kapacitetsvurdering af Tyvkær Bæk og fundet en mulig løsning til at skabe plads til mere vand i ådalen ved at stuve vandet ved hjælp af etablering af et stemmeværk. Næste skridt er at få udarbejdet en detailrapport og udbudsmateriale.

Denne indsats skal samtænkes med indsatsen *Udpegnings af skybrudsveje*.

VAND

Sikring af den blå-grønne infrastruktur i Herning by

Der er flere igangværende projekter, som har potentiale til at blive en del af den blå-grønne infrastruktur. Det drejer sig bl.a. om Gjellerup Enge og den nye Holing Sø med tilhørende vådområder.

Den blå-grønne infrastruktur skal kortlægges, udvikles og forbedres. Det betyder blandt andet, at den skal indtænkes og udvides i takt med byudviklingen samt udbygges ved etablering af flere grønne forbindelser for at sikre nærhed til både blå og grønne områder i nye byområder.

Debatoplæg om Holing projektet har været i høring, og der har været afholdt borgermøde. I 2023/24 udarbejdes miljøkonsekvensrapport og lokalplan for området med fokus på at tilgodese vand, natur og dyreliv (fugle) samt skabe gode boligområder med en høj rekreativ værdi. Lokalplan forventes godkendt i slutningen af 2024.

Herudover arbejdes på et forslag til en webbaseret løsning til at visualisere den blå-grønne infrastruktur.

Aktivitet i 2024:

- Den blå-grønne ring skal gentænkes i forbindelse med revision af kommuneplanen.

Indsatsen hænger sammen med indsatsen *Blå-grøn ring om Herning by* (Bæredygtig levevis).

Sammentænkning af klimatilpasning og lavbundsarealer

Når det regner meget, stiger vandstanden i Herningsholm Å voldsomt da den modtager store mængder af overfladevand fra både Herning samt omegnsbyerne Birk, Hammerum og Gjellerup samt fra et stort landbrugsopland. Derfor har området syd for Gullestrup tidligere været udpeget som et klimatilpasningsprojekt (KLIT 4) til opmagasinering af overfladevand for at sikre større kapacitet i Herningsholm Å.

Projektet er ved at blive gentænkt, så området fremover bruges til vandforsinkelse i mindre målestok end tidligere planlagt. Baggrunden for ændringen er, at området indeholder tørvejord, hvorfor det giver god mening at sammentænke klimatilpasning og CO₂-reduktion i området. Dette vil medføre en mindre tilbageholdelse af vand, men samtidig vil projektet sikre, at tørveholdige engområder vådgøres og dermed formindsker udledning af CO₂.

Det forventes, at der vil blive ansøgt om støttemidler til et klima-lavbundsprojektet ved Gullestrup i 2023.

Denne indsats hænger således sammen med indsatsen *Udtagning af kulstofrige lavbundsjord* (Landbrug og arealanvendelse).

VAND

Regnvand og spildevand hver for sig

Arbejdet med separering er en løbende opgave, som sker i et samarbejde mellem forsyningen og kommunen. Primært vil projekter med separering være i områder, hvor fælleskloakken er gammel og nedslidt, men separering kan også være et tiltag til opfyldelse af miljømål i vores vandløb. Formålet med separering af kloakken er at undgå at kældre oversvømmes, samtidigt vil fornyelsen og de større kloakrør være med til at mindske risikoen for oversvømmelser.

Herning Vand opprioriterer indsatsen, der hvor serviceniveauet for vand på terræn ikke er overholdt og planlægger projekter for en 4-års periode ad gangen.

Spildevandsplanen angiver kommende, prioriterede indsatser og byområder. Separering af de fælleskloakerede områder fortsætter. Arbejdet med at separere kloakken i hele Herning Kommune forventes færdig omkring år 2050.

Fremadrettet vil klimatilpasning blive tænkt ind i alle separeringsprojekter.

Helhedsorienteret vandplanlægning

Storå-komiteen er et samarbejde mellem tre kommuner (Holstebro, Ikast-Brande og Herning) samt repræsentanter for lodsejere og natur- og fritidsinteressenter.

Projektet finansieres af Miljøstyrelsen og har til formål:

- At bidrage til optimal og helhedsorienteret vandhåndtering i hele å-systemet på tværs af kommunerne
- At formalisere og optimere samarbejdet mellem kommuner, lodsejere og øvrige interessenter
- At bidrage til fremtidige afbalancerede hensyn til både vandafledning, landbrugsdrift, natur og rekreativ anvendelse af åen og de omkringliggende arealer
- At sikre fokus på at fremtidig vandhåndtering medfører forbedringer for klima og miljø, herunder reduktion af CO₂ og næringsstoffer til vandmiljøet, herunder målsætninger i statens vand- og naturplanlægning

Storå-komiteen har udarbejdet et forslag til en helhedsplan for hele Storå-oplandet og udpeget forslag til fem fokusområder, hvoraf de tre ligger i Herning Kommune. Fokusområderne er udpeget, hvor der er mest synergi imellem mulige indsatser som f.eks. klima/lavbundsprojekter, naturgenopretning og dyrkningsikkerhed. Forslag til helhedsplan og fokusområder skal præsenteres for og behandles af Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget i 2023.

VAND

Service mål for vand på terræn

På baggrund af en ny bekendtgørelsen fra 2021, skal der fastsættes et nyt serviceniveau for vand på terræn. Det betyder, at der fremover vil være to serviceniveauer.

Det "gamle" serviceniveau for hverdagsregn som Herning Vand fortsat er forpligtiget til at levere. Her må borgere og virksomheder højst opleve opstuvning af kloakvand til terræn én gang hvert 10. år fra fællessystemer, og højst én gang hvert 5. år fra separatkloakerede systemer.

Det "nye" serviceniveau for vand udover hverdagsregn skal sikre, at der klimatilpasses, men kun til et niveau, der er samfundsøkonomisk fordelagtig. Modsat det "gamle" serviceniveau, hvor serviceniveauet er ens for hele kommunen, er der ved det "nye" serviceniveau forskel på, hvor påvirkede de forskellige oplande i kommunen er af klimavand. Derfor vil det nye serviceniveau være forskelligt fra opland til opland. Beregningsmetoden for det "nye" serviceniveau med de samfundsøkonomiske beregninger er meget kompleks og medfører, at der skal udarbejdes nye oversvømmelseskort, værdikort og risikokort. Derudover skal skadesomkostninger beregnes og sammenholdes med løsningstiltag.

I tidligere tillæg til spildevandsplanen er det besluttet, at arbejdet med det "nye" serviceniveau er lagt over til Herning Vand, og arbejdet fortsætter i 2024. Det forventes, at det "nye" serviceniveau vil få indvirkning på projekter fra 2025.

Benytte erfaringer fra EU-projekt til håndtering af højtstående grundvand

Vi oplever, at problematikken omkring højtstående grundvand i forbindelse med klimaforandringerne og den fremtidig separering og tætning af kloaksystemet, giver anledning til bekymring hos den enkelte borger. Med den eksisterende lovgivning overlades husejere til selv at finde løsninger.

Efter EU-projektet "Topsoil" har Herning Kommune i samarbejde med KL presset på for at få problematikken omkring højtstående grundvand med i en kommende national klimatilpasningsplan samt at få lovgivningen lavet om, så grundvand indtænkes på lige fod med f.eks. regnvand og spildevand.

I oktober 2023 er Regeringen kommet med et udspil til National Klimatilpasningsplan 1, hvor et af initiativerne er, at der udarbejdes lovforslag, der med kommunen som myndighed, gør det muligt for spildevandselskaber at gennemføre kollektive løsninger for højtstående grundvand i områder, hvor det er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt. Lovforslaget forventes fremsat i 2024.

Derudover undersøges i øjeblikket mulighed for deltagelse i et kommende EU-projekt, LIFE ACT, hvor der bl.a. er en indsats med fokus på højtstående grundvand. I starten af 2024 skal der tages stilling til en eventuel deltagelse i projektet. Hvis projektet opnår bevilling, vil det blive påbegyndt 1. januar 2025.

VAND

Udarbejde vejledning til en regnvands- håndteringsplan

For at undgå uhensigtsmæssig planlægning og dermed risiko for skader på bygninger, infrastruktur og kulturarv i forbindelse med oversvømmelser, skal der udarbejdes en vejledning til udarbejdelse af vandhåndteringsplaner.

Vejledning skal udarbejdes som en hjælp til bygherrer, der skal udarbejde en vandhåndteringsplan i forbindelse med ny lokalplanlægning. Planerne skal bl.a. sikre, at der tages hånd om al slags vand, både det der kommer oppefra, nedefra og fra siderne samt at der afsættes areal til håndtering af vandet; både hverdagsregn og ekstremregn.

Vandhåndteringsplanerne skal også være med til at fremme, at vand tænkes ind som en ressource og dermed bidrager med en rekreativ merværdi i planlægningen.

Der er udarbejdet et udkast til en vejledning, som skal godkendes af styregruppen for klimatilpasning og derefter skal til politisk behandling.

Følgende er under afklaring:

- Det skal afklares, i hvilke områder der skal stilles krav om udarbejdelse af vandhåndteringsplaner; kun nye byggemodningsområder eller også ved ny bebyggelse i eksisterende bebyggede områder.
- Det er vigtigt at få formuleret hvilke krav, der evt. skal stilles til kommende bygherrer.

TØRKE

Beredskabsplan for vandindvinding i tørkeperioder

Målet med en beredskabsplan for vandindvinding i tørkeperioder er sikring og prioritering af vandressourcen.

For at kunne udarbejde en beredskabsplan er der to ting, der er afgørende:

- Kendskab til ekstra behov for vand i tørkeperioder
- Kendskab til vandressourcen i en tørkeperiode

På nuværende tidspunkt har der været to tørkeperioder, hvor der har været mærkbart pres på vandressourcen. Det drejer sig om 2018 og 2023. Disse to perioder anvendes som referencepunkter i forhold til fremtidig prioritering af ressourcen.

Ekstra behov i tørkeperiode

Det kortlægges i øjeblikket, hvor i kommunen der er ekstra behov for vand i tørkeperioder. Det gøres ved at sammenholde de korttidstilladelser, der er givet til ekstra indvinding i 2018 og 2023 med den vandmængde, der faktisk er forbrugt.

Der er på nuværende tidspunkt skabt et overblik over korttidstilladelser givet i 2023. Nu afventes indberetningsdata for 2023. Disse data forventes at være tilgængelige i maj 2024.

Ressourcen i tørkeperioder

Ved at indsamle pejledata fra kommunens almene vandværker, kan det vurderes om grundvandsressourcen hos de almene vandværker bliver ekstra presset i tørkeperioder. Indberetningsdata fra vandværkerne kan endvidere være med til at give en forståelse for den almindelige vandforbrugers vandforbrug.

Både vandløb og naturområder bliver pressede i tørkeperioder, hvor vandressourcen er knap. Det skal derfor kortlægges i hvilke områder, der absolut ikke kan fjernes mere vand fra den terrænnære grundvandsressource end højst nødvendigt.

Når vi har kendskab til ekstra behov for vand samt vandressurens størrelse, kan der udarbejdes en beredskabsplan, som skal sikre en hurtigere sagsbehandling og en nemmere prioritering i forhold til vandressourcen i tørkeperioder.

Udkast til beredskabsplan forventes at være klar ved udgangen af 2024. Indsatsen forventes afsluttet midt i 2025.

HEDE

Planlægning med grønne tage

Grønne tage har en lavere overflade-temperatur, hvilket påvirker lufttemperaturen i op til ca. 2 meter over taget, og vind fra grønne tage er køligere end vind fra mørke, tørre tage. Når de grønne tage isolerer bygninger, mindskes elforbruget til køling og dermed kan udledningen af CO₂ reduceres. Grønne tage øger desuden biodiversiteten i byerne.

Det undersøges derfor, om der er både eksisterende og nye tage, som kan gøres grønne samt hvordan det kan sikres, at overvejelser om grønne tage indgår i planlægningen, når det er relevant.

I forbindelse med opførelse af den nye varmestue i Bethaniagade er der eksempelvis etableret grønt tag på nogle skure samt på en mindre del af bygningen med fladt tag.

KLIMATILPASNING

Nye muligheder og forslag

Regeringen har offentliggjort en ny national klimatilpasningsplan 1 i slutningen af oktober 2023. Det forventes, at den vil få indflydelse på nogle af indsatserne med klimatilpasning.

Forslag til ændring af indsatser:

- Indsatsen *Udpege arealer til opmagasinering af vand* og indsatsen *Udpegning af skybrudsveje* slås sammen til en indsats, idet analysearbejdet og implementering i den fremtidige planlægning vil være ens.
- Indsatsen *Helhedsorienteret vandplanlægning* omdøbes til *Helhedsplan for Storå* for at give indsatsen en mere sigende titel.
- Indsatsen *Udarbejde vejledning til regnvandshåndteringsplan* omdøbes til *Udarbejde vejledning til vandhåndteringsplan*, da vejledningen omfatter al slags vand, ikke kun regnvand.

Barrierer og udfordringer

Udfordringer med grønne tage:

Kommunen har aktuelt udfordringer på institutionen Stjernen i Tjørring, hvor taget er utæt. Det har vist sig vanskeligt at finde utætheden på et grønt tag, derfor er der store udgifter forbundet med vedligehold/reparation.

Der er pr. 1. jan. 2023 kommet et lovkrav om, at der skal beregnes LCA (CO₂ aftryk) på projekter. På baggrund af dette lovkrav er etablering af et grønt tag på en daginstitution (Børneoasen), som kommunen har under projektering i øjeblikket, blevet opgivet.

Fremadrettet undersøges udfordringer og muligheder ved etablering af grønne tage.

OVERBLIK OVER FORSLAG TIL TILRETNING OG NYE INDSATSER

Forslag til nye indsatser

Energi

- Lokale energifællesskaber

Genbrug og affald

- Affaldssortering i det offentlige rum

Virksomhedernes grønne omstilling

- SorTex – nyttiggørelse af tekstilaffald gennem for-sortering i Danmark og Sverige

Forslag til tilretning af indsatser

Transport og mobilitet

- Indsatsen: Øget synlighed og kommunikation af kollektive trafikmuligheder; udvides med en ekstra kampagne samt forlænges med et år

Energi

- Indsatsen: Strategisk varmeplan; ændres til Strategisk energi- og varmeplan for at sikre helhedsorienteret og langsigtet planlægning af fremtidens grønne energi- og varmesystem i Herning Kommune. Indsatsen forlænges derudover med godt et år til starten af 2025

Bæredygtig levevis

- Indsatsen: Aktiviteter og arrangementer med fokus på klima og bæredygtighed bliver en del af indsatsen Vejledning, rådgivning og inspiration til borgere om klimavenlige valg, idet der er tæt sammenhæng mellem de to indsatser

Virksomhedernes grønne omstilling

- Indsatsen: Tekstilsymbiose er afsluttet og videreføres som Rehub Herning
- Indsatsen: Styrkeposition indenfor brintteknologi ændrer fokus fra produktion af brint til hub for teknologi og kompetencer indenfor brintteknologi og andre teknologier relateret til vedvarende energi
- Indsatsen: Mulighedskatalog indenfor grøn omstilling bliver en del af Synliggøre gode initiativer og historier på tværs af brancher, idet der er tæt sammenhæng mellem de to indsatser
- Indsatsen Bæredygtig detailhandel tages ud, idet der ikke længere er en klimavinkel i pilotprojektet.

Klimatilpasning

- Indsatsen: Helhedsorienteret vandplanlægning omdøbes til Helhedsplan for Storå, som er en mere sigende titel for indholdet i indsatsen
- Indsatsen Udarbejde vejledning til regnvandshåndteringsplan omdøbes til Udarbejde vejledning til vandhåndteringsplan, idet indsatsen handler om håndtering af al slags vand, ikke kun regnvand
- Indsatsen Udpege arealer til opmagasinering af vand og indsatsen Udpegnings af skybrudsveje slås sammen

KLIMAREGNSKAB 2020

Der er udarbejdet klimaregnskab for 2020.

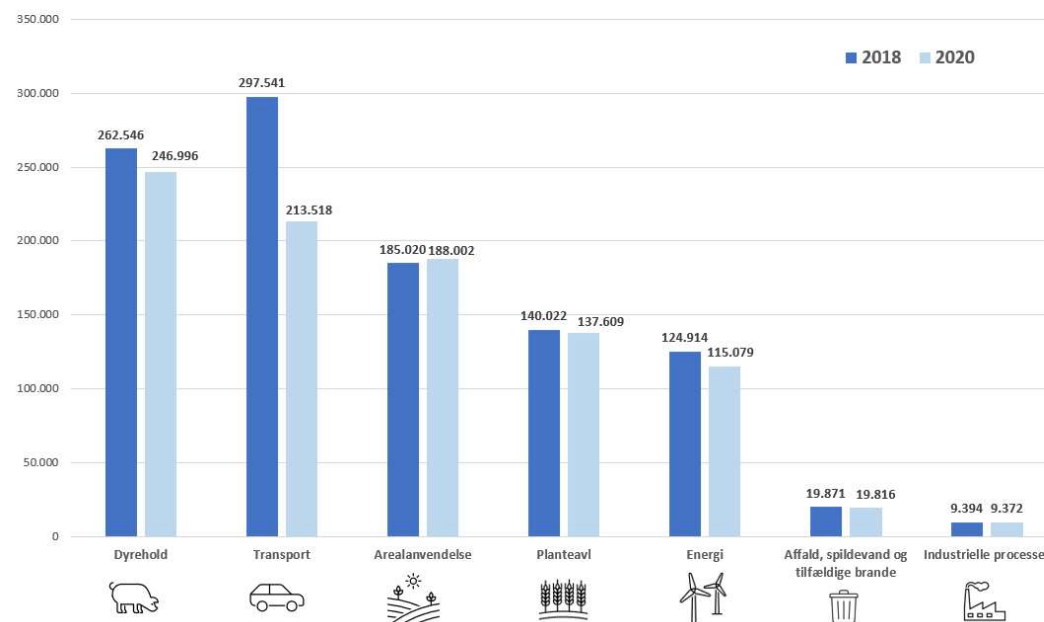
Klimaregnskabet kan ikke sammenholdes med opfølgningen på fremdriften i klimaplanens indsatser. Indsatserne er gennemført fra slutningen af 2022 og i 2023 og ligger således tidsmæssigt efter, at udledningen fra 2020 er blevet til. Der er generelt stor forsinkelse i tallene bag klimaregnskaberne, hvilket forhåbentlig bliver bedre med den nye nationale CO2-beregner.

Den samlede udledning af drivhusgasser i Herning Kommune var på godt 930.000 ton i 2020.

Fra 2018 til 2020 er der samlet set sket et fald på knap 109.000 ton, svarende til et fald 10,5%.

Faldet i dyrehold fra 2018 til 2020 skyldes en kombination af ændrede beregningsmetoder samt et reelt fald i antallet af dyr. Faldet i transportsektoren skal ses i sammenhæng med nedlukninger i forbindelse med Corona-pandemien, som påvirkede både bil- og flytrafik. Det forventes derfor, at transportsektoren er steget igen i næste klimaregnskab til minimum samme niveau som i 2018. Derudover er der tale om mindre forskydninger i de øvrige sektorer.

Samlet CO2-udledning for Herning Kommune i år 2018 og 2020

Når der sker en ændring i beregningsmetoder i klimaregnskabet for 2020, gennemføres ændringerne også i tidligere regnskaber. Det betyder, at tallene for Herning Kommunes udledning af drivhusgasser i 2018 og 1990 også bliver korrigerede. Dette gøres for at sikre, at udviklingen i udledningen af drivhusgasser fortsat kan sammenlignes over tid.

I klimaregnskabet for 2018 er den samlede udledning af drivhusgasser i Herning Kommune korrigeret fra knap 1.130.000 ton CO2 til knap 1.040.000 ton CO2. I klimaregnskabet for 1990 er den samlede udledning af drivhusgasser i Herning Kommune korrigeret fra godt 1.640.000 ton CO2 til godt 1.770.000 ton CO2.

KLIMAREGNSKAB 2020

Herning Kommunes mål for reduktion af CO2 skal ses ud fra en baseline, som er den estimerede udledning af drivhusgasser i Herning Kommune i 1990. I alt blev der udledt godt 1.770.000 ton CO2 i 1990.

Fra 1990 til 2020 er udledningen af drivhusgasser i Herning Kommune faldet med godt 840.000 ton, svarende til 47,5%.

I 2025 er målet en reduktion af drivhusgasser på 50-54%, svarende til en udledning på max. 885.000 ton CO2. For at nå målet skal udledningen af drivhusgasser reduceres med yderligere 45.000 ton CO2 frem mod 2025.

I 2030 er reduktionsmålet på 70%, svarende til en udledning på max. 531.000 ton. For at nå målet skal udledningen af drivhusgasser reduceres med yderligere 400.000 ton CO2 frem mod 2030.

